सिपाही
पाक्षिक

रक्षा सम्मान कल्याण आफ्नो देश नेपालको
सर्वप्रथम सदा जान धर्म कर्म सिपाहीको
सुविस्ता मान हेरचाह गर्न पर्छ विशेषतः
अधीनस्थ रही बस्ने साराका सुख खातिर
रक्षा आनन्द आराम आफ्नो निम्ति सधैंपछि
यही सेना महामन्त्र यही सत्य सधैं भरी

वर्ष ४ अङ्क २४ पृष्ठ ८+४+४ (कालीजंग गण र जबर जंग गण अतिरिक्ताङ्कसहित) १५ साउन २०६६

सम्माननीय राष्ट्रपति एवं नेपाली सेनाका परमाधिपति डा. श्री रामवरण यादव राष्ट्रपति रनिङ शिल्डका विजयी खेलाडीहरुसँग भेटघाट

यही श्रावण ९ गते, सम्माननीय राष्ट्रपति एवं नेपाली सेनाका परमाधिपति डा. श्री रामवरण यादवले "प्रथम राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता २०६५"का विजयी नेपाली सेनाको विजेश्वरी ज्ञान मन्दिर माध्यमिक विद्यालयका छात्रा खेलाडीहरुसँग राष्ट्रपति भवनमा सौहार्दपूर्ण भेटघाट गर्नुभयो।

राष्ट्रिय खेलकुद परिषद, काठमाण्डौ तथा जिल्ला खेलकुद विकास समिति, सानो गौचरणले गत जेठ १७ गते देखि २६ गतेसम्म सञ्चालन गरेको जिल्लाव्यापी अन्तर माध्यामिक विद्यालयस्तरीय सो प्रतियोगिताका विजयी छात्राहरुको हौसला वढाउनकासाथै एक इमान्दार तथा असल नागरिक उत्पादन गर्न सहयोग पुगोस् भन्ने हेतुले उक्त कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो। सो अवसरमा उक्त विद्यालयकी प्रिन्सिपल श्रीमति कमला घले, शिक्षक शिक्षिकालगायत खेलाडी छात्राहरुको उपस्थिति रहेको थियो।

स्मरण रहोस् एथलेटिक्स र भलिबलसमेत गरी २५ विधामा सम्पन्न सो प्रतियोगितामा काठमाण्डौ जिल्लाभित्रका ३५ विद्यालयका छात्रछात्राहरुको सहभागिता रहेकोमा सो विद्यालयले ९ स्वर्ण, ३ रजत तथा २ काँस्य पदक प्राप्त गरी प्रथम राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता-२०६५ जित्न सफल भएको थियो।

प्रधान सेनापतिद्वारा "वीर शहिद स्मारक"को उद्घाटन

शहिद्का परिवारलाई सम्मान

यही श्रावण ९ गते, प्रधानसेनापति महारथी श्री रुकमाङ्गद कटवालले रामेछाप जिल्ला सदरमुकामस्थित श्री श्रीजंग गणको हातामा निर्मित "वीर शहिद स्मारक" को उद्घाटन गरी वीर सैनिक शहिदहरुप्रति श्रद्धान्जली अर्पण गर्नुभयो।

गत वैशाख १० गते रामेछाप जिल्लाको श्रीखान डाँडा ईलाकामा आगलागी नियन्त्रण गर्ने क्रममा वीरगति प्राप्त गरेका १३ जना सैनिकहरुको सम्झनामा उक्त वीर शहिद स्मारक निर्माण गरिएको हो। सो अवसरमा प्रधानसेनापति श्री कटवालले वीरगति प्राप्त १३ जना सैनिकहरुका परिवारजनहरुलाई दोसल्ला ओडाएर सम्मान गर्नुकासाथै सो गणका सकलदर्जाले स्वेच्छाले जनही २ दिन बराबरको तलवबाट संकलन गरिएको २ लाख ९९ हजार रुपैयाँसमेत उहाँहरुलाई प्रदान गर्नुभएको थियो।

उक्त अवसरमा प्रधानसेनापति महारथी श्री कटवालले सो घटनाबाट नेपाली सेनालाई दुःख लागेतापनि नेपाली सेनाको गौरवसमेत बढाएको विचार व्यक्त गर्नुभई नेपाली सेनाका वीर खम्बाहरुले अल्पायुमानै आफ्नो जीवन बलिदान गर्नु परेतापनि आफ्नो अदम्य शाहसको प्रदर्शन गरेको वास्तविकता व्यक्त गर्नु भएको थियो। सो अवसरमा रामेछाप जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्लाका सुरक्षा निकायका प्रमुख लगायत वीरगति प्राप्त सैनिकका परिवारजनहरुको समेत उपस्थिति रहेको थियो।

स्मरणरहोस् नेपाल सरकारले ती वीर सैनिक शहिदका परिवारहरुलाई जनही १० लाख रुपैयाँ प्रदान गर्नुकासाथै शहिद घोषणा गरेको छ। साथै नेपाली सेनाबाट प्राप्त हुने करिव ४ लाख तथा गणका सकलदर्जाबाट सहयोगस्वरुप प्राप्त करिव २३ हजार रुपैयाँ समेत वीरगति प्राप्त सैनिकका परिवारहरुले प्राप्त गर्नेछन्।

माननीय रक्षा मन्त्री श्रीमति विद्यादेवी भण्डारीबाट पदिक तथा अन्यदर्जा क्लबको उद्घाटन

माननीय रक्षामन्त्री श्रीमती बिद्यादेवी भण्डारीले यही श्रावण ४ गते काठमाण्डौको ईचंगु गा.वि.स.स्थित भण्डारखालमा पदिक तथा अन्य दर्जाकोलागि निर्मित क्बल भवनको एक समारोहकाबीच उद्घाटन गर्नु भयो।

करीव साँढे ६ करोडको लागतमा निर्मित उक्त क्लबमा ट्रान्जिट अट्याच बाथरुम ७० कोठा, १२ वटा रेष्टुरेण्टसहितको जीम हल र सेमिनार हल रहेको छ। अर्को चरणमा पार्टी प्यालेसको रुपमा विकास गरी सेना तथा गैरसैनिक समेतलाई प्रयोग गर्न दिइने योजना रहेको उक्त भवन चार रोपनी जग्गामा फैलिएको छ।

सो अवसरमा रक्षामन्त्री भण्डारीले सोही परिसरमा रहेको पुनर्स्थापना केन्द्रकोसमेत निरीक्षण गरी केन्द्र प्रमुख प्रा. सहायक रथी डा. श्री बच्चु के.सीसँग जानकारी लिनुकासाथै त्यहाँ उपचाररत अशक्तहरुसँग पनि कुराकानी गर्नु भयो।

सो अवसरमा प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवाल लगायत रथीवृन्दहरुको समेत उपस्थिति रहेको थियो।

प्रधानसेनापतिबाट सहयोग एवं समवेदना प्रकट

यही श्रावण ४ गते, प्रधान सेनापति महारथी श्री रुकमाङ्गद कटवालले गत असार २३ गते इनारमा खसेको बच्चालाई उद्धार गर्ने क्रममा दिवंगत हुनु भएका श्री महावीर गण (रेञ्जर) का

सिपाही दिनेश श्रेष्ठको १३ औं दिनको पुण्यतिथिको अवसरमा काभ्रे जिल्लाको चौकोटस्थित स्वर्गीय दिनेशको घरमा पुग्नुभई परिवारजनसँग भेटघाट गर्नुभयो।

सो अवसरमा प्रधानसेनापति श्री कटवालले अरुको प्राण बचाउन प्राण उत्सर्ग गर्ने नेपाली सेनाका वीर सपूतलाई सम्मान, शोक सन्तप्त परिवारजनलाई सान्त्वना एवं समवेदना प्रकट गर्नुभएको थियो। सोही अवसरमा नेपाली सेना, श्री महावीर गण रेञ्जर र आफ्नो व्यक्तिगत तर्फबाट संकलित सहयोग रकमसमेत स्वर्गीय दिनेश श्रेष्ठको परिवारलाई प्रदान गर्नुभएको थियो।

सो अवसरमा प्रधान सेनापति श्री कटवालले सिपाही दिनेश श्रेष्ठको बहादुरीको प्रशंसा गर्नुहुँदै नेपाली सेना उनको वीरतालाई सँधै सम्झिरहने तथा बहादुरीको कदर गरिरहने वचनवद्धता प्रकट गर्नु भयो।

प्रबन्ध निर्देशक : म.से. ताराबहादुर कार्की
प्रधान सम्पादक : प्रा.म.से. किरणबाबु थापा
सम्पादक : प्रा. सेनानी केशव बर्तौला, **सह-सम्पादक :** प्रा. उ.से. निरोज भण्डारी
प्रकाशक : श्री सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनालय, श्रव्यदृश्य महाशाखा, प्रचार-प्रसार शाखा, जङ्गी अड्डा,
फोन : ४२४१७३१, **E-mail:-** sipahipatrika@gmail.com
१५ साउन २०६६/30th July 2009.

शाश्वत वाणी

मुर्खलाई पर राख, त्यो दुई खुट्टे पशु नै हो, त्यसको वाक्यरुपि काँडाले घोच्छ, जसरी अन्धालाई वनको काँडाले घोच्छ । **-भर्तृहरि**

बितेका दशहजार 'हिजो'हरुले 'आज'को बराबरमा केही गर्न सक्दैन । **- वर्डसवर्थ**

सम्पादकीय.........

सङ्कटापन्न बन्यजन्तु संरक्षणमा नेपाली सेना

यही साउन १२ गते राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु संरक्षण विभागले पाटे बाघ र हिंउ चितुवाको संख्या सार्वजनिक गरेको छ । जसअनुसार नेपालमा बयस्क बाघको संख्या १२१ र हिंउ चितुवाको संख्या ३०० देखि ४०० रहेको बताइएको छ । यस अगाडि बाघको गणना सन् २००१ मा गरिएको थियो जुन बेला बाघको संख्या १२३ रहेको घोषणा गरिएको थियो । लामो द्वन्द्व र संक्रमणकालपछि हालै गरिएको गणनाको नतिजा देखेर प्रकृति र संरक्षणविद्हरु खुशी रहेको देखिन्छन् । हालै भारतको सरिस्का, पन्ना र बक्सा तीनवटा संरक्षण क्षेत्रबाट पाटेबाघ लोप भएको समाचार प्रसार भइर हेको छ । विश्वमा पाटे बाघको संख्या घटेर ४००० मा पुगिसकेको छ, जुन सन् १९०० मा एक लाखको संख्यामा थियो । बाघको संख्या घट्नुको मुख्य कारण वासस्थान विनास, चोरी शिकारी र आहारको कमी हो । बाघको संख्या वृद्धि गर्ने महत्वपूर्ण अभिभारामा विश्वका संरक्षणविद्हरु एकजुट भएर लागिरहेको वर्तमान परिप्रेक्षामा प्रकृति संरक्षणमा समर्पित नेपाली सेना निःसन्देह सतर्क र सक्रिय भएर संर क्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन लागिपरेको छ । तराईका निकुञ्ज र आरक्षहरुको पहिचान र शोभा भनेको पाटे बाघ हो । पाटे बाघको अभावमा बन जंगलको महत्व रहँदैन । तसर्थ, यसको संरक्षण गर्न कुनै कसर बाँकी नराख्ने निर्देशन संरक्षणमा समर्पित फौजलाई दिइसकिएको छ । शुक्लाफाँटा बन्यजन्तु आरक्षमा ८ र पर्सा बन्यजन्तु आरक्षमा ४ वटा वयस्क बाघ रहेको कुरा हालैको गणनाबाट प्रमाणित भएको छ । यो संख्या सङ्कटापन्न अवस्थातर्फ उन्मुख छ । प्रमुख आहारको रुपमा बाह्रसिंगाको संख्या यथेष्ट हुँदाहुँदै शुक्लाफाँटामा बाघको संख्या घट्नु भनेको चोरी शिकारी र आरक्ष अतिक्रमण हुनु हो । पर्सा बन्यजन्तु आरक्षले चोरी शिकारी नियन्त्रण र आहाराको संख्या वृद्धिमा ध्यान पुऱ्याउन आवश्यक देखिन्छ । बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जमा बाघको संख्या १८ पाइयो । आहारा वृद्धि र चोरी शिकारी नियन्त्रण गरेर यो संख्यालाई बढाउन विशेष योजना र पहल गर्न जरुरी देखिन्छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा बाघको संख्या उत्साहजनक पाइयो । यद्यपि यहाँ पाइएको बाघको संख्या ९१ लाई अरु बढाउने उद्देश्य संरक्षणकर्मीको हुनुपर्दछ ।

बाघको अङ्ग व्यापार नियन्त्रण अर्को महत्वपूर्ण पाटो हो । हालैका दिनहरुमा नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र बन अधिकारीहरुबाट बन्यजन्तुको अङ्ग व्यापार नियन्त्रणमा भइर हेको पहल र साहसिक योगदानको सबैले मुक्त कण्ठले प्रशंसा गर्नैपर्दछ ।

भारतका संरक्षण क्षेत्रहरुबाट बाघ हराउनु भनेको व्यापार र चोरी शिकारी बढ्नु हो । नेपालमा बाघको चोरी शिकारी सीमा पारीबाटसमेत हुने गरेको छ । बाघलाई प्रायः पासो थापेर मार्ने गरिन्छ र यसको सबै अङ्ग चोरी शिकारीले लैजाने गर्दछ । तसर्थ चोरी शिकारीको पहिचान गर्न र बाघको चोरी शिकारी भएको अनुमान तथा एकीन गर्न साँच्चिकै कठिन छ ।

बाघको समाचार नेपाली सेनासँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने विषय हो । साँढे तीन दशकदेखि अथक पहल र प्रयास गरी रक्षा गरेको जङ्गलको राजा बाघ संकटमा पर्दा सबैभन्दा बढी नेपाली सेनाको चित्त दुखेको छ । तसर्थ, यस संङ्कटापन्न प्रजातिको भरपर्दो सुरक्षाको लागि फिल्डस्थित फ्रन्टलाईनमा तैनाथ युनिटहरुले विशेष बाघ बचाउ योजना र रणनीति बनाएर कार्यान्वयन गर्ने विश्वास लिइएको छ ।

हिंउ चितुवाको प्रमुख आहारा नावर, घोरल, थार र कस्तुरी मृग हो । हिमाली र पहाडी भेगमा पाइने यो प्रजातिको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिन जरुरी छ । आहाराको वृद्धि र चोरी शिकारीको नियन्त्रण गरेर यसको संख्या वृद्धि गर्न सकिन्छ । आजसम्म सुरक्षित यी सुन्दर जनावरहरु नेपाली सेनाको मेहनत र पसिनाका उपहार हुन् र यिनको सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै संख्या वृद्धि गर्ने नेपाली सेनाको अभिष्ट लक्ष्य सफल हुने कुरा अवस्यम्भावी छ । ***प्रकृति संरक्षणमा समर्पित गण/गुल्महरुलाई शुभ-कामना ।***

तपाईंको स्वास्थ्य — सुरक्षित मातृत्व

सुरक्षित मातृत्व भन्नाले महिलाले इच्छा गरेअनुसार गर्भवती हुन वा नहुन, गर्भवती अवस्थामा स्वस्थ रहन, सुरक्षितरुपमा प्रसुति हुन, सुत्केरी अवस्थामा स्वस्थ रहन तथा स्वस्थ शिशु जन्माउन र नवजात शिशुलाई स्वस्थ रहनका लागि स्तरयुक्त सेवाहरु उपलब्ध हुने अवस्थाको सिर्जना गरी आमा र बच्चालाई स्वस्थ राख्नु हो ।

सुरक्षित मातृत्वको आवश्यकता

नेपालमा मातृमृत्यु ज्यादै नै उच्च छ । मातृमृत्युको तथ्यांक अन्य विकासशील मुलुकहरुको तुलनामा निकै उच्च छ । महिला जतिपटक गर्भवती हुन्छिन्, उनको मृत्युको संभावना त्यति नै हुन्छ । सन् २००६ को तथ्यांकअनुसार १ जना नेपाली महिलाले आफ्नो प्रजनन् उमेरमा (१५ वर्ष देखि ४९ वर्ष सम्म) औसत ३ जना जीवित बच्चा जन्माउँछिन् । त्यसकारण उनी आफ्नो जीवनकालमा कम्तीमा ३ पटक मातृमृत्युको खतरामा पर्छिन् । त्यसैले मातृमृत्यु कम गर्न सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई बढी प्राथमिकता दिएको छ ।

मातृमृत्युका कारणहरु :

- ☐ बच्चा जन्माइसकेपछि अत्याधिक रक्तश्राव हुनु
- ☐ प्रसूति व्यथा गाह्रो र लामो हुनु, बच्चा अड्किनु
- ☐ उच्च रक्तचाप, वेहोस हुने, शरीर सुन्निनेजस्ता गर्भवती अवस्थामा हुने विशेष लक्षणहरु
- ☐ सुत्केरी अवस्थामा हुने संक्रमण ☐ गर्भपतनका जटिलताहरु

गर्भवती महिलाको जाँच

- ☐ गर्भवती महिलाले गर्भवती भएको तीन महिना पूरा भएदेखि सुत्केरी भएको ६ हप्तासम्म दिनको एकपटक नियमित रुपमा आइरन चक्की खानुपर्छ ।
- ☐ टी.टी. खोप २ पटक लगाउनुपर्छ । पहिलो खोप पहिलो पटक स्वास्थ्य जाँच गराउन जाँदा र दोस्रो खोप पहिलो खोप लगाएको १ महिनापछि लगाउनुपर्छ ।
- ☐ गर्भावस्थामा हुनसक्ने खतराका लक्षणहरु समयमै थाहा पाइराख्नु पर्छ ।

गर्भवती जाँच तरिका

गर्भवती महिलाले कम्तिमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराउनुपर्छ । यसबाट उनको स्वास्थ्य र पेटभित्रको बच्चाको स्थिति कस्तो छ भनी बुझ्न सकिन्छ र उनलाई जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ ।

पहिलोपल्ट : गर्भवती भएको शंका लाग्ने वित्तिकै
दोस्रोपल्ट : गर्भवती भएको ५ महिनादेखि ७ महिनाभित्र
तेस्रोपल्ट : ८ महिनामा
चौथोपटक : अन्तिम महिना अथवा वच्चा जन्मने हप्तामा

यो बाहेक स्वास्थ्यसम्बन्धी कुनै कुरा बुझ्न परेमा, स्वास्थ्य समस्या आइपरेमा खासगरी गर्भवती अवस्थामा खतराका लक्षण देखापरेमा कुनै पनि बेलामा जँचाउन जानुपर्छ ।

गर्भावस्थामा हुनसक्ने खतराका लक्षणहरु :

- ☐ योनीबाट रगत बग्नु ☐ हात वा अनुहार सुन्निनु
- ☐ ज्वरो आउनु वा योनीबाट गन्हाउने पानी वग्नु ☐ कम्पन आउनु वा मुर्छा पर्नु

यी लक्षणहरु देखापर्नासाथ स्वास्थ्य संस्था वा नेपाली सेनाका महिला सैनिकको हकमा युनिटगत एम.आई. रुम वा स्थानीय अस्पतालमा गई स्वास्थ्य जाँच गराउनुपर्छ ।

बच्चा जन्माउने बेलामा हुनसक्ने खतराको लक्षणहरु :

- ☐ १२ घण्टाभन्दा लामो व्यथा लाग्नु ☐ पहिला वच्चाको हात वा खुट्टा निस्कनु
- ☐ पहिला नाल निस्कनु ☐ प्रसुति हुनुअगाडि वा पछाडि ह्वालह्वाल रगत बग्नु
- ☐ बच्चा जन्मिएको आधा घण्टासम्म साल नझर्नु
- ☐ हात वा अनुहार सुन्निनु ☐ कम्पन आउनु वा मुर्छा पर्नु
- ☐ ज्वरो आउनु वा योनीबाट गन्हाउने पानी बग्नु

नवजात शिशुमा देखापर्ने खतराको लक्षणहरु :

- ☐ ज्वरो आउनु ☐ हात खुट्टा चिसो हुनु
- ☐ दूध पिउन वा चुस्न नसक्नु ☐ नाभी पाकेर वरिपरीको छालासम्म रातोपना फैलिनु
- ☐ शरीरमा एउटा ठूलो खटिरा वा १० वटाभन्दा बढि स-साना पीप भरिएका फोकाहरु देखापर्नु ।
- ☐ छिटो-छिटो सास फेर्नु वा सास फेर्न कठिनाई हुनु वा कडा कोखा हान्नु वा यी तीनैवटा लक्षण देखापर्नु

यस्तो लक्षण देखिएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा बच्चालाई लैजानुपर्छ ।

सुरक्षित मातृत्वको लागि पुरुष सहभागिता :

- ☐ सैनिक दाजुभाइहरुले जहाँ जुन अवस्थामा भएपनि श्रीमतीको स्वास्थ्य अवस्थावारे जानकारी राख्नुपर्छ।
- ☐ गर्भवती हुँदा समयसमयमा स्वास्थ्य जाँच गराउनु वा गराउन प्रेरित गर्नुपर्छ ।
- ☐ गर्भवती, सुत्केरी अवस्थामा आवश्यकतानुसार थप पोषिलो खानेकुरा खुवाउनु व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- ☐ गर्भवती तथा सुत्केरी हुँदा श्रीमतीलाई आराम चाहिने हुँदा त्यसमा विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।
- ☐ बच्चाको स्याहार-सुसार, सरसफाई, भान्छा तथा घरको अन्य कामकाजमा सहयोग गर्नुपर्दछ ।
- ☐ सुत्केरी महिलालाई गह्रौं भारी बोक्ने काम लगाउनुहुँदैन किनकी यसले पाठेघर झर्न सक्दछ । त्यसैले आफ्नो घर परिवारलाई ब्यारेकमै बस्दा पनि सम्झाइराख्नु पर्दछ ।
- ☐ सुत्केरी हुनलाई आवश्यक पर्ने पैसा जोगाएर राख्ने, खर्चको व्यवस्था पहिला नै गर्नुपर्छ ।
- ☐ प्रसूतिका लागि अस्पताल/स्वास्थ्य संस्थाको पहिचान गरी उक्त ठाउँअनुसार सवारी साधनको व्यवस्था गर्नुपर्दछ, यसबारे आफ्नो कमाण्डरलाई पूर्व जानकारी गराउनु पर्छ ।
- ☐ सन्तान जन्माउन श्रीमतीको इच्छा र स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखेर मात्र बच्चा जन्माउने निधो गर्नु मानवीय र बुद्धिमानी हुन्छ ।
- ☐ लाज नमानिकन यौनरोगबाट आफू पनि बच्नुपर्छ र श्रीमतीलाई पनि बचाउनु पर्दछ ।
- ☐ परिवार नियोजनको साधन कसले प्रयोग गर्ने भन्नेवारे श्रीमान्-श्रीमतीबीच सर-सल्लाह गरेर निर्णय गर्नुपर्दछ ।

नेपालको सैनिक इतिहास

अघिल्लो अङ्कबाट बाँकी क्रमशः

प्रथा चलेकोले त्यस बेला युवाहरुलाई सैनिक अभ्यास दिने चलन भएको हुनुपर्छ। सामरिक दृष्टिकोणले आम जनतामा जोश कायम राख्नका लागि पनि त्यस्तै प्रकारका धार्मिक भावनाको प्रचार भएको पाइन्छ। त्यसैले नेपालमा तान्त्रिक शाक्त धर्मको ज्यादा प्रभाव रहेको छ। दशैंको दिन नेपालमा काली जगाउन प्रशस्त पशुबलि दिने चलन छ जुन भारतका केही ठाँउमा मात्र हामी पाउँछौं । मारकाट प्रक्रिया नेपाली जनजीवनको अभिन्न अंग भएको छ। हतियार प्रयोग गर्ने तालिम घर-घरैमा भएको हुनुपर्छ। नेवार जातिमा अझै पनि दशैंका समयमा धेरैजसो घरमा घटस्थापनादेखि नै आगन स्थापना गरी पूजा गर्ने चलन छ। विजया दशमीको दिन सबै पुरुषहरुले आँगनमा राखिएका तरवार, खुँडा, खुकुरी आदि लिई "पाया" आउने भनी निर्धारित स्थान वा आ-आफ्ना घरमा रावणलाई मारेको भनी रावणको प्रतीक कुभिण्डो काट्ने चलन छ। यो चलनद्वारा यस जातिले सैनिक अभ्यास परम्परालाई कायम राखेको आभाष हुन्छ। पुरानो खानदान परिवारका मानिसहरुले अझै पनि खिया लागिसकेको भए पनि पुरानो खुँडा, तरवार आदि हातहतियारहरु सुरक्षित राखेको पाइन्छ। सम्भवतः ती हतियारहरु मध्यकालमा जनसहभागिताको आधारमा घरपिच्छै मानिसहरु सेनामा सरिक हुनुपर्दाको लागि संकलन गरिएका हतियारहरु हुनुपर्दछ। यसबाट तत्कालीन जन-भावना र हतियारहरु मन्दिरमा चढाउने चलन थियो । त्यस्ता हतियारहरु मन्दिरका टुँडालहरुमा टाँगिराखिएका अद्यापी पाइन्छन् ।

मध्यकालमा विभिन्न विहार तथा मन्दिरहरु किल्लाको रुपमा प्रयोग गरिएकोले अहिलेसम्म पनि ती धार्मिक स्थलहरुमा त्यस बेलाका हतियारहरु रहेका छन्। हुन त कैयौं वर्ष सम्म थन्कयाइराखिएकोले ती तरवार, खुँडा, ढाल, छुरा, आदि खिया लागि सकेका छन्। तथापी ती संकलनबाट तत्कालीन हातहतियारवारेमा हामीलाई जानकारी हुन्छ । केलटोलस्थित सेतो मत्स्येन्द्रनाथको मन्दिर, चाँगुनारायणको मन्दिर आदिमा अद्यापी हतियारहरु पाइन्छन्। मध्यकालमा कुनै पनि युद्धमा जानुपर्दा हुनेले आफूसित भएका हतियार लिएर जानुपर्ने तथा नहुनेलाई चाहिं किल्लाबाटै हतियारहरु वितरण गर्ने चलन थियो । तर युद्ध सकिएपछि ति हतियारहरु किल्लामै फर्काउनुपर्दथ्यो । त्यसैले अद्यापी किल्लाहरुमा हतियारहरु उपलव्ध भएका हुन् । गोरखा दरवार, लमजुङ दरबारका मात्र नभएर सबैजसो मध्यकालीन दरबार वा किल्लाहरुमा हतियारहरु पाइन्छन् ।

मध्यकालीन हतियारबारे गोपालराजवंशावलीमा यसरी उल्लेख भएको पाइन्छ :-

"ने.सं. २३१ (वि.सं ११६८ सन् ११११) भाद्र कृष्ण सप्तमी ....श्री श्री नर मल्ल देव पोहते लडन आएको डोय(तिरहुते) जतिलाई खड्गले काटे "।

"ने.सं४६२ (वि.सं सन् १३४२) फाल्गुण कृष्ण द्वितीया क्वाठनायक गयना मुलमीले ङवो गढको पर्खालबाट(विरोधीलाई) बाहिर निकाला गरियो ।

ढाल ९९ थान र तरवार २२८ थान"

"ने.सं ५०२ (वि.सं १४३९ सन् १३८२) आश्विन शुक्ल अष्टमीको दिन श्री श्री जय स्थिति मल्लदेव प्रभुद्वारा सारा भारादारहरुलाई चोकमा भित्र्याई खड्गस्थापना गरियो । ढाल तरवार सत्र सय १७०० निगाह गरी दिइयो ।

माथि उल्लिखित उद्धृतांशहरुमा तत्कालीन प्रयोगमा आएका हतियारहरुमा ढाल तरवार र खुँडाको उल्लेख भएको छ । यसबाहेक पनि अन्य विभिन्न प्रकारका परम्परागत हतियारहरु प्रयोग गरिन्थे । मध्यकालको उत्तरार्धमा प्रयोग गरिएका हतियारहरुको उल्लेख यथेष्ट मात्रमा पाइएको छ। विशेष गरिकन पृथ्वीनारायण शाहले भक्तपुर विजय गरिसकेपछि भक्तपुर राजदरवारमा प्राप्त समानहरुको सूची तयार गराइएको थियो। उक्त सुचीबाट दरबारमा पाइएका विभिन्न प्रकारका हतियारहरुका बारेमा निकै कुराको जानकारी पाइन्छ । राजदरवारमा प्रशस्त हातहतियारहरु राखिन्थे। सोही हातहतियारहरु विजय हासिल गरेपछि पृथ्वीनारायण शाहले हात लगाएका थिए। भक्तपुर राजदरवारको हतियार बाट मध्यकालीन हतियारबारे धेरै जानकारी प्राप्त हुने भएकाले यस विषयको बेहोरा तल प्रस्तुत गरिएको छ :

घेरा हालियो। ६ दिन पछि खुल्यो । चार दिन पछि नन्दल किल्ला घेरा हालियो, खुलेन ।

यस्तै खस मल्ल राजा जितारि मल्लले तेस्रोपटक नेपाल उपत्यकामा आक्रमण गर्दा कतिपय गाउँहरुमा आगो लगाई ध्वस्त पारे । उनी ललितपुरको किल्लामा एक महिनाजति घेरा हालेर वस्दा पनि केही सिप लागेन र अन्तमा फर्केर गए। पछि आदित्य मल्लले पनि आक्रमण गर्न आउँदा ललितपुर पुलवहिलको किल्लामा २२ दिन घेरा हाल्दा पनि किल्ला फुटेन ।

मल्लवंशको अन्तमा गोरखाली राजा पृथ्वीनारायण शाहले कैयौ वर्षसम्मको अथक प्रयास गरी कीर्तिपुरमाथि सन् १७५७ मा आक्रमण गर्दा गोरखालीहरु नराम्ररी पराजित हुनाका साथै कालु पाण्डे जस्ता वीर काजी समेत मारिए । त्यस आक्रमणमा एक जना मल्ल सेनाले राजालाई साधारण सैनिकले हत्या गर्नुहुन्न भनेकाले मात्र राजा बचेका थिए । यस युद्धले पृथ्वीनारायण शाहलाई कतिसम्म असर पार्‍यो भने उनले दुई वर्षसम्म केही कार्य पनि गरेनन् । दुई वर्षको सोचाईबाट नेपाल उपत्यकामा आर्थिक संकट नपारी विजय हासिल गर्न सकिदैन भन्ने निर्णय गरेपछि उनले आर्थिक नाकावन्दीको नीति अँगाले । पृथ्वीनारायण शाहले एकपछि अर्को रणनीति अँगाली नेपाल उपत्यकामाथि आक्रमण गरेका थिए । कीर्तिपुरमाथि दुईपटक आक्रमण गर्दा पनि विजय

क्रमशः अर्को अङ्कमा

श्रावण १ देखि १५ गतेसम्म

तपाईंको राशिफल

मू.पं.सु शिव शंकर न्यौपाने

मेष- मध्यम समय छ । शुरु शुरुमा यात्रा अनिवार्य होला । विभिन्न व्यवहारिक एवं पेशा सम्बन्धी ज्ञान सिक्न पाइनेछ । परिवारबाट टाढा हुनुपर्ला । जागिरमा राम्रै प्रगति होला । अचानक धन लाभ हुने योग छ । पढाइ लेखाइको क्षेत्रमा विषयान्तर हुने देखिन्छ । मन चञ्चल हुनाले लामो समयसम्म एउटै काम गर्न मन लाग्ने छैन । परिवारमा खटपट हुनसक्छ । धार्मिक एवं ऐतिहासिक ठाउँको दर्शन भ्रमण गर्ने अवसर आउनेछ।

वृष- मानसिक स्थितिलाई नियन्त्रण गर्नु बेश होला। कहिलेकाँही मनमा उग्र स्वभाव पनि आउन सक्छ। देश विदेश यात्राको लागि शुभ समाचार सुन्न पाइएला। जग्गा जमीनबाट सोचेजति लाभ लिन सकिन्न। तपाईंको भाग्य बनाउने आँफैले नै हो। योजनावद्ध रुपमा गरिनेभन्दा अचानक गरिने काममा सफलता मिल्ला। भरसक शिक्षण पेशासँग सम्बन्धित काममा राम्रो होला।

मिथुन- त्यति सन्तोष मानी हाल्ने समय छैन । राम्रो बोल्दा पनि अरुले नराम्रो सुन्लान्। अरुबाट उचित सल्लाह पाउन निकै मेहनत गर्नुपर्ला । माया पीरतिका रमाइला कुराभने भइरहलान् । कुनै नयाँ विषयतर्फ रुचि बढ्नेछ। संयमित भइ काम गर्नुहोला। आफू ताक्छ मुढो बन्चरो ताक्छ घुँडोभन्ने भनाइ तपाईंको जीवनमा चरितार्थ होला। भाग्योदयको लागि यात्रा गर्नुपर्ला।

कर्कट- स्वास्थ्य बिग्रन सक्छ, खानपिनमा सजग हुनुहोला । टाउको आँखा सम्बन्धी उपचारमा पैसा खर्च होला । आर्थिक प्रगतिको खबर सुन्न पाइने छ । लगाएको लगाानी डुब्ने छैन । सामान्य कुरामा भनाभनको स्थिति नआउला भन्न सकिन्न। आफूले माया गरे जति अरुबाट माया पाउन निकै कठिन हुनेछ । जग्गा जमिन उपलब्ध हुने र भवन निर्माणतर्फ सोच बन्नेछ। धैर्यताले काम लिनुहोला।

सिंह-राम्रो कामको लागि बढी नै धन खर्च होला । नचाहेका झमेला आइलाग्न सक्छ । विचार पुर्‍याएर मात्रै निर्णय लिनुहोला । ईश्वरीय शक्तिको उपासना गर्नु लाभदायक हुनेछ । नगरेका कामको लाञ्छना पनि आउनसक्छ । आम्दानीमा भने कुनै कमी नआउला । नराम्रो मध्येबाट पनि जग्गा जमिन भवन आदि लाभ हुने समय छ, सल्लाहअनुसार काम गर्नु बेश होला।

कन्या- प्रगतिको ढोका खुल्ने समय आएको छ तर भाग्य छ भनेर त्यसै बस्नु भयोभने तपाईंको भाग्यले अर्कालाई लाभ हुनेछ। मन धैर्य बनाएर काम गर्नु पर्नेछ। शरीरमा सानोतिनो रोगले सताउने छ, विचार पुर्‍याउनु भए बेश होला। हरेक काम तपाईंले सोचेअनुसार नहुनाले मन खिन्न होला। गरिराखेको कामबाट मन अघाइ अर्कोतर्फ जाने रुचि होला। प्रतीक्षा र मेहनत गर्नु बेश छ।

तुला- तपाईंको विजय हुने समय आएको छ। संघर्ष पनि निकै कठिन तरिकाले गर्नुपर्ला। तपाईंको प्रतिष्ठामा आघात पुर्‍याउने काम हुन सक्छ। हरबखत संयमित एवं इमान्दनरिपूर्वक काम गर्नुहोला। परिश्रमको फल प्राप्त गर्न पनि सकिने छ। मनोरञ्जन एवं रमाइलो वातावरणमा सरिक हुनु पर्नेछ। कुनै सामाजिक सम्मान पुरस्कार आदि प्राप्त गर्न सकिने छ। आध्यात्मिक शक्तिद्वारा शान्ति मिल्नेछ।

बृश्चिक- ठीकैको समय छ । पारिवारिक वातावरण सहयोगपूर्ण बन्नेछ । रसरंगमा भुलिन सक्छ, लक्ष्यबाट बिचलित नहुनु होला । सन्तान तथा दाम्पत्य जीवनमा कुनै कमी आउने छैन । अप्रिय समाचार सुन्नाले मन दिक्क होला । दशमस्थ शनि र बुधले मन अस्थिर हुँदाहँदै पनि आंशिक लाभ गराउने छ । साह्रै विचलित हुन दिन्न, खुशी नै बनाउने छ ।

धनु- सामान्य खालको समय छ। धन खर्च हुने योग छ साथै खर्च भएका धनले सन्तोष भन्दा पीडा उत्पन्न गराउला। ठूलो लगानी र लामो समय लगाएर बनाएको योजना प्रायः विफल जस्तै होला। विश्वासपात्रबाट विश्वासघात हुन सक्छ। झमेला वा झगडाजस्तो वातावरण बन्ला, धेरै नबोलेर गरिएको कामलाई नै निरन्तरता दिनु बेश होला।

मकर- मध्यम समय छ। यात्राका लागि सामान तयार गर्नु पर्ला जस्तो छ, मन डराउँदा डराउँदै पनि तपाईंलाई श्रेय मिल्ने काम हुनेछ । शारीरिक पीडा सहन गर्नुपरेपनि धन वस्त्र उपहार आदि प्राप्त हुनाले मन दुःखी हुन पाउने छैन । छिटो निर्णय लिएर गर्ने काम नगर्नु होला । मन स्थिर बनाएर काममा लागिरहनु होला । धेरै पुरानो आश मारेको कामबाट पनि सफलता प्राप्त होला ।

कुम्भ- काममा सफलता हात लाग्ने समय आएको छ। लामो र योजनामुताविक गर्ने कार्यको सुची तयार हुनेछ । शत्रु पराजित हुनेछन्, शरीरमा चोटपटक लाग्ने र साथै चिसो या नशा सम्बन्धी रोग देखिन सक्छ, खानपिनमा ध्यान दिनुहोला। खर्च बढी नै होला, यात्राको पनि समय नजिकिंदै छ। संयमित भइ काम गर्न सकिन्छ।

मीन- शैक्षिक प्रगति गर्न सकिने छ। मन दुःखी भएपनि निराश हुनुपर्ने अवस्था छैन। आर्थिक प्रगति हुनेछ, यात्राको सम्भावना छ। शारीरिक र मानसिक कष्ट झेल्नु पर्नेछ। कुनै अप्रिय समाचार सुन्नु पर्ला । विश्वासपात्रबाटै घात हुन सक्छ, आफ्नो दीर्घ सोचअनुसार मात्रै लगानी र निर्णय दिनु होला। हतारमा कुनै कुराको निर्णय नदिनु होला, महत्वपूर्ण वस्तु र ठाउँको अवलोकन गर्न पाइने छ।

निरीक्षण भ्रमण सम्पन्न

यही श्रावण ४ गते, पूर्वी पृतना हे.क्वा.का पृतनापति उपरथी श्री राम बहादुर गुरुङ्गले श्री रिपुमर्दन गण अन्तरगत रहेको वसन्तपुर सुरक्षा वेसको निरीक्षण भ्रमण गर्नुको साथ साथै सकलदर्जालाई सम्वोधन गर्नुभयो।

सम्वोधनको क्रममा उपरथी श्री गुरुङ्गले गत असार २४ गते कर्तव्यपालनको दौरान गैरसैनिकलाई सहयोग गर्ने क्रममा मृत्यु भएका गणका सिपाही भाइराज राईको आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै दुखद घडीमा मृतकका परिवार तथा गणका सकल परिवारमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति परमेश्वरले प्रदान गरुन भनी कामना समेत गर्नुभएको थियो।

सो अवसरमा श्री नं २ बाहिनीका बाहिनीपति सहायक रथी श्री बिजयकुमार शाही, सो गणका गणपति प्रमुख सेनानी श्री नरेन्द्र बहादुर चन्दको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

निरीक्षण भ्रमण सम्पन्न

गत असार २३ गते, नं ७ बाहिनी अड्डाका सहायक बाहिनीपति महासेनानी श्री रतिन्द्र खत्रीले सुनाचरी, मकवानपुरस्थित श्री दुर्गाबक्स गणको निरीक्षण गर्नु भएको छ।

उक्त अवसरमा सहायक बाहिनीपति श्री खत्रीले सामुदायिक हितको लागि खरिद गर्न लागेको एम्वुलेन्सको निमित्त, श्री दुर्गाबक्स गणका सकल दर्जाको तर्फबाट सहयोग स्वरुप रु ७,५०० (सातहजार पाँच सय) रुपैयाँ श्री मेघनाथ उप्रेती स्मृति प्रतिष्ठान मकवानपुरका अध्यक्ष श्री हरी प्रसाद उप्रेतीलाई हस्तान्तरण गर्नुभएको छ।

बटुकदल गणको वार्षिकोत्सव सम्पन्न

"धैर्यता नै वीरत्व हो" आदर्श वाक्य रहेको श्री वटुकदल गणले आफ्नो स्थापनाको २२४ औ बार्षिकोत्सव गत असार २९ गते देखि ३१ गतेसम्म विभिन्न कार्यक्रमहरुको आयोजनागरी भव्यताकासाथ मनाएको छ ।

बार्षिकोत्सव मनाउनेक्रममा गत असार ३१ गते श्री पूर्वी पृतनाका पृतनापति उपरथी श्री राम बहादुर गुरुङ्गले सो गणका सकलदर्जाको अथक परिश्रमबाट निर्मित पदिक लाईन तथा वटुक परेड ग्राउण्डको उद्घाटन गर्नुभएको थियो । साथै उहाँले यस वर्षको सर्वोत्कृष्ट जवान उक्त गणका प्युठ बिष्णु बहादुर मगर र वर्षभरी सबैभन्दा बढी फष्टमेन छनौट भएका सिपाही भुवन के.सीलाई नगद पुरस्कार, मेडल तथा उपहार प्रदान गर्नुभएको थियो । सोही अवसरमा श्री नं २१ वाहिनीपति सहायक रथी श्री राज राणाले नव निर्मित गण कार्यालयको एक कार्यक्रमकाबीच उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

यसैगरी बार्षिकोत्सव मनाउनेक्रममा सो गणका गणपति प्रमुख सेनानी श्री राजीव वरसिंह थापाले गत असार २९ गते व्यारेक पेरिमिटरबाट नजिक रहेको सूर्योदय बोर्डिङ्ग स्कूलका १५५ जना छात्र-छात्राहरुलाई स्टेशनरी सामान वितरण गर्नुभएको थियो भने व्यारेक हाताभित्र अधिकृत, पदिक तथा अन्यदर्जाहरुले वृक्षारोपण गरेका थिए । साथै गत असार ३० गते गणपति श्री थापाले निशान भगवतीको पूजा अर्चनासमेत गर्नु भएको थियो ।

शत्रुभञ्जन गुल्म :

श्री शत्रुभञ्जन गुल्मले यही श्रावण ५ गते आफ्नो स्थापनाको पाँचौं बार्षिक उत्सव विविध कार्यक्रमहरुको आयोजना गरी भव्यतापूर्वक मनाएको छ । सो अवसरमा सो गुल्मका गुल्मपति सेनानी श्री धिरेन्द्र कुमार थापाले निशान तथा मौलोको पूजा अर्चना गर्नुकासाथै झण्डोत्तोलनसमेत गर्नु भएको थियो । साथै उहाँले सकलदर्जालाई गुल्मको वीरगाथा पढेर सुनाउनु भएको थियो ।

वार्षिकोत्सवपश्चात् सामूहिक तस्वीर खिचाउँदै गुल्म परिवार

बार्षिक उत्सवकै अवसर पारी गुल्मपति श्री थापाले सकलदर्जाको बौद्धिक विकास होस् भन्ने हेतुले आफ्नै स्रोतबाट संचालित पुस्तकालयको एक समारोहबीच उद्घाटन गर्नुभएको थियो । साथै उहाँले बार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा संचालन गरिएको अन्तर से.मु. खेलकुद प्रतियोगितामा उत्कृष्ट स्थान हासिल गर्ने टीम बन्दोवस्ती से.मु. तथा खेलाडीहरुलाई पुरस्कार प्रदान गर्नु भयो । यसै उपलक्ष्यमा बर्षको उत्कृष्ट जवान गु.का.हु. भरतसिंह जोशीलाई गुल्मको मोमेण्टो तथा उपहारसमेत प्रदान गर्नुभयो ।

सोही अवसरमा गुल्म हाताभित्र सकलदर्जाले वृक्षारोपण गर्नुकासाथै विङ्गो खेल, साँस्कृतिक कार्यक्रम, पाहुना खेलकासाथै बडा खानाकोसमेत आयोजना गरिएको थियो ।

सैनिक आविष्कार

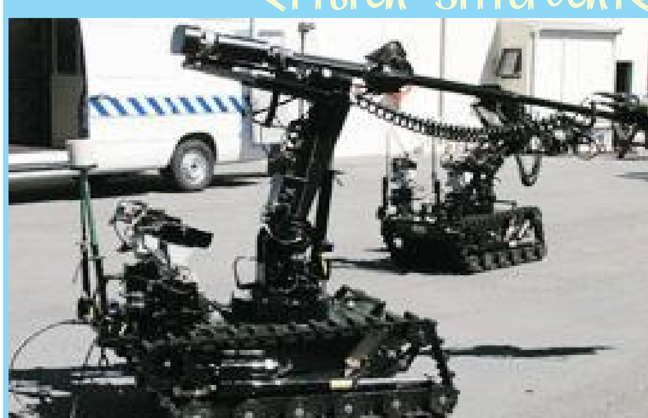

आइ.ई.डी. डिस्पोज गर्ने ह्वील ब्यारो

जीर्णोद्धार

स्थानीय विद्यालय निर्माणमा सहयोग गर्दै गणका जवानहरु

प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवालले गत असार २७ गते सिलगढीस्थित श्री भीमदल गणको निरीक्षणको क्रममा शैलेश्वरी मन्दिरमा पूजा अर्चना गुर्नभयो । सोही अवसरमा उक्त गणका सकलदर्जालाई सम्बोधन गर्नुहुँदै उहाँले पेशागत दक्षतालाई अभिवृद्धि गरी सँधै आफ्नो कर्तव्यपथमा अडिग रही देश र जनताको सेवामा निःस्वार्थ भावनाले समर्पित रहन निर्देशन दिनु भएको थियो ।

यसैगरी सो गणको सकलदर्जाको प्रयासमा श्री शैलेश्वरी प्रा.वि.को जीर्ण अवस्थामा रहेको भवन र सिलगढी ईन्द्रचोकस्थित गणेश मन्दिरको पुनःनिर्माण गत असार २८ गते सम्पन्न भएको छ ।

दुर्लभ वन्यजन्तु संरक्षण

गत असार २२ गते श्री बर्दबहादुर गणले दुर्लभ वन्यजन्तुको सूचीमा परेको सालक फेला पारी सो सालकलाई स्थानीय पत्रकारहरुको रोहवरमा २३ गते जिल्ला वन कार्यालय दोलखालाई बुझाएको छ ।

अर्जुनवाण गण सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान

नारायणी अञ्चल, चितवन जिल्ला, गुञ्जनगर ग.वि.स. वार्ड नं. ६ मा २०४१ साल कार्तिक २४ गते जन्मिनु भएका नं. २३१२८१ सिपाही आनन्द श्रेष्ठ २०६२ सालमा नेपाली सेनामा प्रवेश गर्नु भई श्री अर्जुनवाण गणका सर्वोत्कृष्ट जवान घोषित हुनु भएको छ । उहाँले निजामतितर्फ आई. ए. पास र आर्मीतर्फ आर्टी पास गर्नुका साथै अपग्रेड तालिम तथा बिल्लादार क्याडर तेस्रो ग्रेडगरि दुवै तालिममा प्रथम स्थान हासिल गरि तालिम पूरा गरिसक्नु भएको छ ।

यस्तो पनि

हतारमा टीका, गाजल लगाई परेड आएँ
ऐना हेर्छु म पनि, खै... खै... कस्ती भएँ ?

MILITARY THOUGHTS

"Military power wins battles, but spritual power wins wars."
- General George Catlett Marshall

"It often requires more courages to dare to do right than to fear to do wrong."
-Abraham Lincoln

कमाण्ड तथा स्टाफ कलेजमा सभामण्डप निर्माण

काठमाण्डौको शिवपुरी टोखास्थित नेपाली सेनाको कमाण्ड तथा स्टाफ कलेजमा आधुनिक सभामण्डप निर्माण भएको छ ।

कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज परिसरमा नव निर्मित उक्त सभामण्डप (AUDITORIUM) भवनको प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवालले यही श्रावण १३ गते एक समारोहबीच उद्घाटन गर्नुभयो ।

१५ हजार वर्गफीट क्षेत्रमा बनेको तीनतले उक्त सभामण्डपमा २६० जना क्षमताको सभा कक्ष, एउटा गोष्ठी कक्ष, एउटा स्याण्ड मोडलसहितको गोष्ठी कक्ष र ६ वटा कार्यालय प्रयोजनका कोठाहरु छन् ।

सोही अवसरमा प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवाल तथा रथीवृन्दहरुले त्यहाँ संचालित सि.सं १६ कमाण्ड तथा स्टाफ कलेजका प्रशिक्षार्थीहरुद्वारा नियमित अभ्यासको क्रममा प्रस्तुत टोली व्याटल "इण्ट एक्सरसाइज द्वन्द्व" को ब्रिफिङ्गसमेत सुन्नुभयो । उक्त कलेजमा हाल सशस्त्र प्रहरी र अनुसन्धान विभागका २/२ जना अधिकृत समेत ५३ जना अधिकृतहरुले कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम गरिरहनु भएको छ । हाल सहायक रथी श्री नरेन्द्र रावल उक्त कलेजका कमाण्डाण्ट हुनुहुन्छ ।

सो अवसरमा वरिष्ठ रथीवृन्द, भु.पु रथीवृन्द तथा सेनानी समुहको उपस्थिति थियो ।

सर्प दंश उपचार केन्द्रबाट सर्वसाधारणहरुको उपचार

वर्षायाम सँगसँगै वढेको गर्मीले विशेषगरी तराईभेगमा सर्पको टोकाईकोक्रम पनि वढ्दै गएको छ भने यसै तथ्यलाई दृष्टिगत गरी नेपाली सेनाका स्थान विशेषमा तैनाथ रहेका युनिटहरुले सर्वसाधारणको लागि सर्पदंश सम्बन्धी नि:शुल्क उपचार प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

सोही क्रममा सिरहास्थित श्री रणसिंह दल गणमा निर्मित सर्पदंश उपचार केन्द्रमा विगत २०५८ सालदेखि नेपाली सेनाले सर्पले टोकेको विरामीहरुको उपचार गर्दै आइरहेको छ । उक्त गण हाताभित्र सञ्चालित सर्पदंश उपचार केन्द्रमा गत असार १ गतेबाट असार ३० गतेसम्म सर्पले टोकेका ८५ जना व्यक्तिहरुको सफलतापूर्वक उपचार गरिएको छ ।

यसैगरी सोही गण अन्तर्गत सुरक्षा गुल्म बन्दिपुरमा गत असार १ गतेदेखि ३० गतेसम्ममा सर्पले टोकेको ३६ जना विरामीको सफल उपचार गरिएको छ । गत २ बर्षदेखि बन्दिपुरस्थित सुरक्षा गुल्मको हाताभित्र पनि सो सर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना गरी सर्पले टोकेका विरामीहरुको उपचार गरिदै आइएको छ ।

यसैगरी रामग्राम व्यारेक, नवलपरासीस्थित श्री अछिदमन गण अन्तर्गत त्रिवेणी पोष्टमा रहेको सर्पदंश उपचार केन्द्रमार्फत स्थानीय वासिन्दाको मात्र नभई छिमेकी राष्ट्र भारतबाट आउने विरामीहरुकोसमेत उपचार गर्दै आइरहेको छ । सो उपचारको क्रममा विरामीहरुले सेवा शुल्क तिर्न नपर्ने तर औषधीको मात्र शुल्क व्यहोर्नुपर्ने भएकोले विरामीले राहत प्राप्त गरेको र नेपाली सेनाको यस्तो कार्यबाट स्थानीय जनता मात्र नभई भारतीय जनताहरुले समेत प्रशंसा गर्ने गरेको सो गणले जानकारी दिएको छ ।

ज्वालादल गणमा उद्घाटन

वर्दिया, ठाकुरद्वारास्थित, श्री ज्वालादल गण हाताभित्र निर्माण गरिएको श्री ज्वालादेवी मन्दिरको गत असार २१ गते श्री नं ४ वाहिनीका वाहिनीपति सहायक रथी श्री हरि बहादुर बस्नेतले एक कार्यक्रमकाबीच उद्घाटन गर्नु भयो । सो अवसरमा उहाँले सकलदर्जालाई सम्वोधन गर्नुभई जसरी द्वन्दकालमा वीरताकासाथ आफ्नो कर्तव्य पालना गर्नुभएको थियो त्यसरी नै हाल राष्ट्रिय निकुञ्जको सुरक्षार्थ आईपर्ने अनेकौं अप्ठ्यारा र चुनौतीको सामना गरी राष्ट्र सेवामा तपाईंहरुले टेवा पुर्‍याउने कुरामा आफू विश्वस्त रहेको बताउनु भएको थियो । सोही क्रममा बबई झ्यालीमा चोर शिकारीको जमातसँग भएको दोहोरो भिडन्तमा एक जना शिकारी र सात नाल बन्दुककोसाथै अन्य वन्दोवस्तीका सामानहरु पक्राउ तथा वरामद गर्न सफल भएकोमा गणका सकलदर्जालाई धन्यवाद दिनुकोसाथै आफ्नो काम र कर्तव्यबाट कति पनि विचलित नबनी अनुशासित सिपाहीको नमूना प्रस्तुत गर्दै नेपाली सेनाको नाम उच्च राख्न सदा तत्पर रहन निर्देशन दिनुभयो । सम्वोधनपश्चात् वाहिनीपति श्री बस्नेतले नयाँ बनेका पोष्टहरुकोसमेत निरीक्षण गर्नुकासाथै वाहिनीपति एवं गणका सकलदर्जाबाट व्यारेक हाताभित्र वृक्षारोपण गरिएको थियो ।

सिपाहीको चौतारीमा गायक यम बराल

म गायक नभएको भए नेपाली सैनिक नै बन्ने थिएँ । यो मेरो हृदयको आवाज हो ।

चौतारी

झण्डै एक हजार गीतहरुमा कर्णप्रिय आवाज दिइसक्नु भएका गायक यम बराल आजभोली पनि निकै व्यस्त हुनुहुन्छ । उहाँको जन्मथलो ईलाममा भखैरै मात्र फुटबल ग्राउण्ड निर्माणको लागि राष्ट्रियस्तरका गायकहरुकोसाथमा स्टेज प्रोग्राम सकेर हालसालै राजधानी फर्कनु भएको रहेछ । उहाँ थुप्रै राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका स्टेज कार्यक्रमकालागि पनि तयारी गर्दै हुनुहुँदो रहेछ । साथै उहाँ हिजोआज आफ्नो नयाँ एल्वम "हिरा" बजारमा ल्याउनका लागि प्रचार प्रसारमा अति नै व्यस्त हुनुहुन्छ । अति नै व्यस्त हुँदा वा लगातार कार्यमा खट्टि रहँदा थकाई त लाग्ने नै भयो । त्यसैले पाक्षिकको चौतारीमा एकैछिन थकाई मार्न आउनु हुँदा उहाँसँग गरिएको कुराकानीको केही अंश :

सिपाहीः अति न्यस्तताको वावजुद पनि हाम्रो चौतारीमा आउनु भएकोमा यहाँलाई स्वागत छ ।

यम: धन्यवाद, मलाई पनि यहाँहरुको चौतारीमा विश्राम लिन पाउँदा खुशी लागेको छ ।

सिपाहीः आजकाल के गर्दै हुनुहुन्छ ?

यम: टाईम्स म्यूजिकबाट मेरो नयाँ एल्वम हिरा छिट्टै बजारमा आउँदैछ । जुन एल्वम मेरो ऐतिहासिक एल्वम हुनेछ । किनकि अहिलेसम्म मैले धेरै एल्वममा आवाज दिएको थिए तर यो एल्वममा भने म आफैले संगीत दिएको छु । भुवन भट्टको शब्द रहेको यो एल्वम जापानमा तीन महिना बस्दा तयार पारेको हुँ । साथै मेरा पुराना चर्चित गीतहरुलाई पनि रिमिक्स गरी नयाँ पिँढीको माझ लिएर आउँदै छु ।

सिपाहीः तपाईं गायक विधामा कहिलेदेखि आवद्ध हुनु भयो ?

यम: सानैदेखि गीत गाउने, अभिनय गर्ने र स्कुल कलेजमा थुप्रै गीतहरु गाइयो र पुरस्कार पनि थापियो । तर औपचारिक रुपमा भने २०४६/४७ सालदेखि म निरन्तररुपमा संगीत क्षेत्रमा लागिरहेको छु ।

यम: सुरुमा सागरभन्दा पनि गहिरो प्रित भैइदियो भन्ने दीप श्रेष्ठको संगीत तथा देवकी सिंहको रचनामा रहेको मेरो प्रथम गीत हो तर मलाई संगीतको दुनियाँमा चिनाउने गीत भने बादलुको घुम्टो भित्र हो ।

यम: तपाईंले हरेक बाबु आमालाई तपाईंलाई कुन सन्तान प्यारो लाग्छ भन्दा सबैले भन्छन्- सबैको बराबरी नै माया लाग्छ । त्यस्तै हो गीत पनि, प्रत्येक गीत हाम्रा सन्तान हुन सबै गीत उत्तिकै राम्रा छन् । मैले अघि नै पनि भनिसके मलाई देश विदेश हरेक ठाउँमा चिनाउने गीत चाहि बादलुको घुम्टो भित्र नै हो ।

सिपाहीः तपाई गायक नभएको भए के हुनुहुन्थ्यो होला ?

यम: अवश्य पनि म गायक नभएको भए नेपाली सैनिक नै बन्ने थिएँ । यो मेरो हृदयको आवाज हो । नेपाली सेना एउटा उत्कृष्ट संगठन, अनुशासित तथा गौरवमय छवि बोकेको तथा देश र जनताको लागि समर्पित सँस्था हो ।

सिपाहीः नेपाली सेनाप्रति यहाँको धारणा कस्तो छ ?

यम: जुन हिसाबले मेरो नेपाली सेनासँगको सम्बन्ध छ, त्यो सम्बन्ध अरु कलाकारको हुन पनि सक्छ नहुन पनि सक्छ किनकी मैले नेपाली सेनाको लागि दिन रात खट्टिएर हिँडेको छु , यहाँहरुलाई थाहा पनि होला ? समय, काल, परस्थिति अनुसार नेपाली सेना सम्बन्धी धेरै गीतहरु गाउनुकासाथै सांगीतिक कार्यक्रमहरुमा पनि थुप्रै चोटी भाग लिइसकेको छु । स्वभाविकरुपमा नेपाली सेनाप्रति मेरो उच्च सम्मान छ !

सिपाहीः अन्त्यमा नेपाली सेनालाई केही सन्देश छ कि ?

यम: सम्पूर्ण सैनिक दाजुभाइ तथा दिदी बहिनी अनि सम्पूर्ण नेपालीको माया सँधै पाई राखौं । मेरो माया पनि सँधै तपाईंहरुको लागि रहि रहनेछ । मेरो नयाँ निस्कन लागेको एल्वम "हिरा"प्रति पनि यहाँहरुको माया रहोस् ।

तितो टर्रो

यो मन साह्रै रुने

हु. कृष्णप्रसाद सुवेदी
श्री सैनिक माल चलानी अड्डा, वीरगञ्ज

सुट, बुट कड्के टोपी देख्दा साह्रै राम्रो
भित्री मर्म बुझिदिने को होला र हाम्रो,
रात दिन झरी बादल फुर्सद कहिल्यै छैन
सुख शयल आराम भन्ने कुनैदिन भएन
खाने, बस्ने, लाउने भन्दै सबै रिस गर्ने ,
देशको सेवा गर्छु भन्दा अकालैमा मर्ने
रात दिन खट्टिएको कस्ले होला देख्ने
सुती-सुती खाने भन्दै मिडियाले लेख्ने
आदर्श र यथार्थको दुरी टाढा हुने
गहिरिएर सोच्यो भने यो मन साह्रै रुने

बल्ल-बल्ल ६ महिनामा छुट्टी जाँदा खेरी
अर्को चोटी जान पाउने हो कि हैन फेरि
छोरा छोरी ठूला भए बाबुआमा रुन्छन्
साथीसङ्गी हेर्‍यो भने कार चढ्ने हुन्छन्
महङ्गीको अनुपातमा तलव थोरै हुने
घर व्यवहार मिलाउन साह्रै दुःख हुने
महिना दिनमा तलब बुझ्यो दश दिनलाई ठिक्क
कहिलेकाहीं त जागिर देख्दा लाग्छ साह्रै दिक्क
न त दशैं न त तिहार सँधै एक्लै हुने
गहिरिएर सोच्यो भने यो मन साह्रै रुने

घरबाट आउँदाखेरि दूधे बालक थिएँ
घर फर्कि जाँदाखेरि फुस्रै बुढो भएँ
तालिम ट्रेनिङ्ग भन्दाभन्दै १७ वर्ष गयो
बुढेसकालको सहारा त पेन्सनमात्र भयो
लाउँला खाउँला भन्ने दिनमा देशको सेवा गरें
पेन्सन निस्की घर जाँदा दोधारमा परें
घरै बसौं पैसा छैन विदेशिनु पर्ने
यो उमेरमा विदेश गई मैले के पो गर्ने
बुढेसकालमा घर बस्दा सबै टाढा हुने
गहिरिएर सोच्यो भने यो मन साह्रै रुने

प्यारीको यादमा

गजल

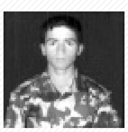

सि. पुस्कल पौडेल
श्री रुद्रध्वज गण,
धुलिखेल ।

उठाउन तिमीलाई गाह्रो होला
जबर्जस्ती म पोखिएँ भने,
हुलमुलमा हिड्दा ठेस लाग्छ
नरिसाउनु कसैमा ठोकिएँ भने ।

एक ठाउँमा बसेका भाँडा त जुध्छन्
तिमी त मेरी जीवन संगीनी
दिक्क कति नमान्नु तिमीले
कहिले-काँही म झोक्किएँ भने,
हुलमुलमा हिंड्दा ठेस लाग्छ
नरिसाउनु कसैमा ठोकिएँ भने ॥

जीवनको अन्त्यसम्मको यात्रा
तिम्रो साथमा तय गरेको छु
गन्तव्यसम्म डोर्‍याउनु मलाई
हिड्दा हिड्दै म रोकिएँ भने,
हुलमुलमा हिड्दा ठेस लाग्छ
नरिसाउनु कसैमा ठोकिएँ भने ॥।

गीत

प्रा. जम. शिव खड्का 'आर्य'
श्री सिग्नल तालिम शिक्षालय

यही माटोमा हुर्किऊन् मेरा नव सृजना
म देशको सिपाही मनसा-वाचा-कर्मणा ।

यहींका ढुङ्गा-ढुङ्गामा शान्तिको गीत खोपेर
यहींको पूण्य माटोमा एकताको बीउ रोपेर
म गर्न सकुँ सदैव, यो देशको नव निर्माण
म देशको सिपाही मनसा-वाचा-कर्मणा ।

मेरो रगत र पसिना माग्दछ जब यो देशले
खनिन्छु वैरी माथि म बिजुलीसरी बेगले
देशकै लागि गर्न पाऊँ यो देह मेरो अर्पण
म देशको सिपाही मनसा-वाचा-कर्मणा ।

वीर सैनिक

सि.गगनसिंह धामी
श्री इन्द्रबक्स गण,
धुन्चे रसुवा ।

निशान हाम्रो चन्द्र सूर्य शीतल छ छाँया
छातीभरि छताछुल्ल स्वदेशकै माया ।
चन्द्र सूर्य आकाशमा रहिरहेसम्म
वीर सैनिक लड्छौं हामी प्राण रहेसम्म ॥

युगौं युग पुरानो छ इतिहासको पाना
संसारभरि फैलाउनेछौं नेपालीको शान
कयौं पटक हराइसक्यौं कति वैरीलाई ।
शिरोपर राख्छौं हामी दिव्य उपदेशलाई ॥

विकासका लहरमा फुटाउँदै मूल
परिश्रम र पसिनाको बगाउँदै भल ।
आनन्द र विलास जति पछि हाम्रो लागि
मर्नै परे देशको निम्ति लड्छौं ज्यान त्यागी ॥

वीर सैनिक हौं हामी गर्छौं देशको रक्षा
आफ्नो ज्ञान र कौशलतामा सँधै भई दक्ष
शिरमाथि सगरमाथा राखी मान्छौं गर्व
देशको माटो बचाई राख्ने यही हाम्रो धर्म ॥

जस्तोसुकै आपत्तिमा एक भई लड्छौं
नेपाल आमाको सपनालाई पूरा गरी छोड्छौं ।
देशको लागि अघि बढ्दै सेवा गर्छौं दैनिक
जन्मभूमि जोगाई राख्ने हामी वीर सैनिक ॥

थाहा पाईंराखौं

दोस्रो विश्वयुद्धमा नेपाली सेनाका कुन पल्टनले कहाँ भाग लिए ?

सन् १९३९ देखि १९४५ सम्ममा भएको दोस्रो विश्वयुद्धमा नेपाल सरकारले अंग्रेज सरकारको सहयोगकालागि १६ पल्टनका करिब ८ हजार फौजलाई सुरक्षार्थ कार्यमा पठाएको थियो। उक्त समयमा विभिन्न गणहरु तैनाथ रहेको स्थानहरु निम्नानुसार रहेका छन्।

पल्टनको नाम	खटाइएको स्थान
कालीबक्स गण	देहरादुन
सूर्यदल गण	देहरादुन
श्रीनाथ गण	नौशेर
नयाँ गोरख गण	बर्मा
शमसेरदल गण	कलकत्ता
भैरुङ	थल
जब्बरजंग गण	नौशेर
कालीबहादुर गण	बर्मा
जङ्गनाथ गण	बर्मा
देवीदत्त गण	विभिन्न स्थानमा
दोस्रो राइफल गण	थल
पुरानो गोरख गण	विभिन्न स्थानमा

(मिति २०६६ असार २८ गते का.म.न.पा ढल्कोस्थित इन्द्रायणी मन्दिर नजिक ईनारमा खसेको बालकलाई उद्धार गर्ने क्रममा वीरगतिप्राप्त गर्ने महावीर गण (रेन्जर) का सिपाही दिनेश श्रेष्ठको सम्मानमा)

सहश्र श्रद्धा सलाम

प्र.से. झपट बहादुर था.म.
का.र.वि. (वे.वृ.)

उत्सर्गी उद्यानको उत्कृष्ट उपज,
जोखिममै जीवन देख्ने जीव ।
गौरवी गाथामा गहनता थप्ने,
एक सफल पात्र, एक थप निव ।

मृत्यु भयले अछुत मानुष,
सेनाकै साहस, शक्ति र शान ।
सकल सेनाको प्रवल प्रेरणा,
तिम्रो उत्सर्गी कर्म महान ।

हाँसी मृत्यु आफू पचाई,
परहित हेतु मर्ने जवान ।
तिमीजस्तै सपूतको कारण,
थपिन्छ गौरव सेनाको शान ।

गौरवले छाती फुल्दछ ढक्क,
सुन्दा तिम्रो कीर्ति सुनाम ।
सकल सेनाको समेटी श्रद्धा,
तिमीमा सहश्र सम्मान सलाम ।

सेवा गर्नुको मज्जा. .

सि. कमला चन्द
श्री मध्य पश्चिम पृतना हे क्वा. सुर्खेत ।

उषा किरणसँगै प्रभातमा
कुचो लाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ
हाकिम सा'बको लागि बनाएको
चिया चाख्नुको मज्जा अर्कै हुन्छ ।

हाकिम सा'बको कोठामा घण्टी बज्दा
मन त्यसै डराएर आउँछ
र पनि ढोका धाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ
पर्दाको छेउबाट लुकी-लुकी
चियाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ ।

थकाइ लाग्दा कहिलेकाँहि
मनमनै विरहको गीत
गाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ
आफू दुखेर पनि अरुको सेवा गर्न
पाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ,
र त कुचो लाउनुको मज्जा अर्कै हुन्छ ।

वीर नेपाली सेना

सि. नरबहादुर सारु मगर
श्री शत्रुमर्दन गुल्म, वाह्रविसे ।

हिमालजस्तो चहकिलो सेनाको शिर
परेको खण्डमा अगाडि बढ्ने नेपाली सेना वीर
पछि नहटी अगाडि बढ्छ बहादुर भई
अहोरात्र पसिना-रगत बगाउँछ जन्मभूमिलाई ।
शत्रुको गोली लागी मर्दैन नेपाली वीर
साहस लिई अगाडि बढ्छ झुक्दैन नेपाली शिर
हट्दै नहटी लडिरहने नेपाली सेना हो वीर
देश र जनताको सेवा नेपाली सेना नै धीर ।
पूरै देशको नेपाली सेना हो शक्ति
सँधै देशको रक्षा गर्ने सिपाहीको भक्ति
मर्नु परे छाती थाप्छ अघि बढ्छ देशको सिपाही
ठाडो शिर गरी लडिरहनेछ देशको झण्डा फर्फराई ।
बाबु आमाको माया राखी हिंड्नेछ नेपाली सिपाही
दुःख सुखको भावना बोकी सेवा गर्छ नेपाली दाजुभाइलाई
राष्ट्रको अस्मिता जोगाउने कर्तव्य नेपाली सिपाहीको
देशको गौरव सम्मान बढाउने नेपाली सिपाही हो ।

हाईकु

अम दिल कुमार राई
श्री कालीप्रसाद गण (ई),
काठमाण्डौं ।

१.**'क्वाटरगार्ड'**
कडा सुरक्षा
चौध जोर आँखा
चौबीस घण्टा

२. **'एम्बुस'**
आफ्नै गोरेटो
केहि त सोच्ने हो कि
जिब्रो नटोक्दै

३.**'खराव गुरुजी'**
डेटोनेटर
दाँतले च्याप्ने गर्छ
विना वारुद

४.**'हतोत्साहित सैन्य'**
लोड वन्दुक
अनफिट म्याग्जिन
तार्गेट ज्यूदैं

५. **'सर्च कारवाही'**
सवै जनता
कमाण्डरको ध्यान
निर्दोष माथि

६.**'क्षमता'**
दश इन्सास
एल.एम.जी खोज्छ
ठूलो लडाइँ

७.**'परिणाम'**
मिस फायर
डेमोलिशन कोर्ष
घ.ज्ञ ग्रेडिङ्ग

८.**'नयाँ सैन्य'**
कृतिम हो कि
जिरोईङ्ग विनाको
नयाँ वन्दूक

९. **'अनुभव'**
तन्किदै दिक्क
अस्पतालको भित्र
सोझा सिपाही

१०. **'चलन'**
सँधैको बोर्ड
पहिलो गाँस ढुङ्गा
घाँमटलाई

सिपाही बलदेव के.सी.
श्री गणेशदल गण
तोपखाना

१ मध्य रातमा
प्यारी सम्झी अँगाले
इन्सास परेछ ।

२ सलाम सर
तिम्रो घर कहाँ हो
गणेश दल ।

३ हातमा गोली
भएर के भयो र ?
शान्ति चाहन्छु ।

सुदुर पशिचम पृतना हे.क्वा.को बार्षिकोत्सव सम्पन्न

"भक्ति नै शक्ति हो" आदर्श वाक्य रहेको श्री सुदुर पशिचम पृतनाले यही आषाढ २१ गते आफ्नो स्थापनाको पाँचौ बार्षिकोत्सव विभिन्न कार्यक्रमको आयोजनागरि भव्यताका साथ मनाएको छ ।

सो अवसरमा डोटी/दिपायलस्थित राजपुर ब्यारेकमा, सो पृतनाका पृतनापति उपरथी श्री डम्वर सिंह गुरुङ्गले क्वार्टर गार्डमा विधिवत पूजाआजाको साथसाथै झण्डोत्तोलनसमेत गर्नुभएको थियो । बार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा संचालन भएको विभिन्न मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरु राफल चिठ्ठा, घैंटो फुटाउने, स्याक रेस, तानडोरी प्रतियोगिता, भलिवललगायतका खेलहरुका साथै आमन्त्रित पाहुनाहरुलाई पनि म्युजिकल चियर र श्रीमान् श्रीमतीको माला गाँस्ने तथा बच्चाहरुको लागि चक्लेट खाने र बेलुन फुटाउनेजस्ता मनोरञ्जनात्मक प्रतियोगिता तथा बडा भोज आयोजना गरिएको थियो । राफल चिठ्ठा, खेलकुद तथा मनोरञ्जनात्मक प्रतियोगिताका विभिन्न विधाहरुमा विजयी हुने खेलाडीहरुलाई तथा पृतना हाताभित्रका विभिन्न तालिममा प्रथम हुने सकलदर्जालाई पृतनापति उपरथी श्री गुरुङ्गले सोही दिन एक समारोहकाबिच पुरस्कार प्रदान गर्नु भएको थियो ।

नं. १९ वाहिनीद्वारा वृक्षारोपण

वातावरण संरक्षण र सुरक्षाका निम्ति स्थान विशेषमा तैनाथ फौजहरुले आ-आफ्नो स्थानबाट उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेका छन् । यसैक्रममा गत असार १५ गते श्री नं. १९ बाहिनी तथा अन्तर्गत गुल्म हातमा बाहिनीपति सहायक रथी भरत मल्ल लगायत अधिकृत पदिक र अन्य दर्जाको सहभागितामा विभिन्न जातका बोट तथा फलफूलका बिरुवाहरु रोपिएको छ ।

उक्त कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्लाका उच्च पदस्थ अधिकृतहरु तथा स्थानीय पत्रकारहरुकोसमेत सहभागिता रहेको उक्त बाहिनीले जनाएको छ ।

सवुज गणद्वारा वृक्षारोपण

यही श्रावण १ गते सिमखर्क व्यारेक सल्यानस्थित श्री सवुज गणले गण परिसर भित्र र परिसर वरिपरि वृक्षारोपण गरेको छ । सो क्रममा गण परिसरभित्र मौलो पोखरी निर्माण गरी विभिन्न जातका ५० वटा फलफूलका बोटविरुवा रोपी सवुज बाटिकाको निर्माण गरेको छ भने गण परिसर नजिक रहेको हेप्रोन डाँडा सामुदायिक बन इलाकामा विभिन्न जातका ७०० बटा विरुवाको वृक्षारोपण गरेको छ साथै संक्रान्तिको अवसर पारेर गणमा गणका सकलदर्जाको लागि विङ्गो खेल, दोहोरी तथा वडाखानागरी संक्रान्ति मनाएको छ ।

चण्डीदल गण

नेपाली सेनाको विभिन्न स्थानमा तैनाथ रहँदै आएको वाहिनी, गण, गुल्मले विभिन्न समयमा आफूलाई जनहित कार्यमा समाहित गराउदै आएको छ ।

यसै क्रममा श्री चण्डीदल गणको जिम्मेवारी इलाका प्युठान जिल्लामा हालसम्म व्लड बैक नभएको र जिल्ला अस्पतालमा साधारण उपचारसमेत गराउन नसकिने भएको हुँदा उक्त जिल्लाकै एक मात्र जिल्ला अस्पताल बिजुवारमा व्लड बैंक स्थापना गर्नको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा प्युठानमार्फत गणले रु २० हजार सहयोग प्रदान गरेको छ भने अस्पताल वरिपरि इलाकामा सरसफाई तथा वृक्षारोपणसमेत गरेको छ ।

यसैक्रममा उक्त गणले प्युठान जिल्ला विजुवार गा.वि.स.को फूलवारी इलाकास्थित स्वर्गद्वारी बहुमुखी क्याम्पसको पर्खाल भत्किन गई, उक्त क्याम्पसबाट गणलाई सहयोग माग भई आएनुसार गणबाट खट्टिगएको एक टोलीले पर्खाल निर्माण कार्य पूरागरी क्याम्पस हाता वरिपरि सरसफाईसमेत गरेको छ भने प्यूठान जिल्लामा उच्चमाध्यामिक तह विज्ञान विषय संचालन गर्नको लागी मुक्ति माध्यमिक विद्यालय रातामाटा प्युठानबाट गणलाई सहयोग माग भई आएनुसार गणले सहयोगस्वरुप रु पाँच हजार नगद सहयोग प्रदान गरेको छ ।

चन्दनाथ गण

परिमलाचौर व्यारेक जुम्लामा तैनाथ रहेको श्री चन्दननाथ गणले गत असार ३ गते जुम्लास्थित चन्दननाथ गा.वि.स. वडा नं ९ र महत गा.वि.स अन्तर्गत पर्ने माईधारा राष्ट्रिय बन क्षेत्रमा गत असार ३ गते, अचानक आगलागी हुँदा जिल्ला वन कार्यालय जुम्लाको अनुरोधमा गणबाट खट्टिएको एक नफ्रीले आगलागी नियन्त्रण गरी प्रसंसनीय कार्य गरेवापत जिल्ला वन कार्यालय जुम्लाले गणलाई स-धन्यवाद पत्र प्रदान गरेको थियो भने गत असार ३० गते जुम्ला जिल्ला चन्दननाथ गा.वि.स ५ मा पर्ने वटुली खोला र भदाली खोलाको दोभानमा पर्ने शक्तिका पिठ शिव मन्दिरमा स्थानीयवासीको अनुरोधमा मन्दिर जिर्णोद्वार तथा सरसफाई गरी एक बण्डल जस्तापाता खरीद गरी छाना लगाइदिएको छ ।

कालीशक्ति गण (ई.)

गत असार २२, श्री कालीशक्ति गणबाट गएको एक टोलीले मकवानपुर जिल्लाको भैसे गाउँ विकास समितीस्थित भैसे चोकबाट कुलेखानीतर्फ जाने सडक बाढीले बगाएर ल्याएको ढुङ्गा र बालुवाले पुरीन गएकोले ड्रेनेजे सफाई गर्नुकोसाथै सोही टोलीले भैसे चोक नजिक रहेको श्रीकृष्ण माध्यमिक विद्यालयको ड्रेनेजसमेत सफाई गरेको छ । उक्त कार्यमा निमार्णाधिन कुलेखानी जलविद्युत माहाशाखा तेश्रोले उपलब्द गराएको एक्जाभेटर तथा स्थानीयबासीहरुको संलग्नता रहेको थियो ।

बाटो निर्माण

नयाँ श्रीनाथ गण

सिन्धुपालचोकमा तैनाथ रहेको श्री नयाँ श्रीनाथ गणले चौतारा बजारको प्रेसचोक हुँदै आयुर्वेद लगायतका वस्तीमा जाने करिब ३०० मीटर लामो बाटो फराकिलो पार्नुकोसाथै ढल निकासको लागि वाटोको दाँयावाँया करिब ५० मीटर ह्युम पाईप विच्छाउने कार्यमा श्रमदान गरेको छ ।

गत असार २२ गते सो गणबाट गएको ४२ जनाको टोलीले जिल्ला पत्रकार महासंघ सिन्धुपालचोक तथा टोलसुधार समितिको अनुरोधमा सो कार्य गरेको हो ।

श्रीजंग गण

रामेछापमा तैनाथ रहेको श्रीजंग गणले सो जिल्लाको सुकाजोर गा.वि.स. ९ भालुखोप इलाकामा सञ्चालन गरेको सामूहिक तालिम टोलीले स्थानीइ मनकामना देवीको मन्दिर तथा उक्त मन्दिरसम्म जाने करिब ६०० मीटर लामो बाटो निर्माण गरिदिएको छ ।

युनिट/सव-युनिटहरुलाई विशेष आव्हान

युनिटहरुले गरेको कल्याणकारी कार्य, सामाजिक/जनहित कार्य, उद्धार, राहत तथा सहयोग वितरण, प्राकृतिक प्रकोप उद्धार, वार्षिकोत्सव, जवान वर्ष, उद्घाटन, शिलान्यास, सेमिनार, सम्मेलन, आर्मीस्तरका तालिम, खेलकुद प्रतियोगिता, स्वास्थ्य शिविरलगायत अन्य विविध गतिविधि र त्यससँग सम्बन्धित तस्वीरहरु यस सिपाही पाक्षिक र रेडियो नेपालबाट प्रशारण हुने सैनिक कार्यक्रमको लागि आकर्षक सामग्री बन्न सक्छन् ।

यति मात्र हैन, युनिटहरुले गरेका रचनात्मक कार्यहरु अन्य युनिटहरुको लागि मार्गदर्शन र प्रेरणाको स्रोत पनि बन्न सक्छन् ।

त्यसैले, यदि युनिटसँग त्यस्ता प्रकाशन तथा प्रशारणयोग्य समाचार सामाग्री छन् भने यथासिघ्र श्री सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनालयमार्फत् वा यस शाखाको निम्न ठेगानामा पठाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

यस्तैगरी, यस सिपाही पाक्षिकसँगै आफ्नै खर्चमा तपाइँको युनिटको अतिरिक्ताङ्क प्रकाशन गर्न चाहनुहुन्छ भने आफूले प्रकाशन गर्न चाहेको सामाग्रीहरू कान्तिपुर फन्टमा टाईप गरी फोटो समेत सी.डी. वा पेन ड्राईभमा राखेर यस शाखामा पठाउनु हुनको साथै विस्तृत जानकारीको लागि फोन नं. ४-२४१७३१ मा सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

पत्राचारको लागि ठेगाना

श्री सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनलाय,
प्रचार प्रसार शाखा,
जङ्गी अड्डा ।

फोन नं. : ४२४१७३१, फ्याक्स नं. : ४२६९६२४

Email: dpr_radio@nepalarmy.mil.np
sipahipatrika@gmail.com

प्रकृति संरक्षणमा कमाण्डपोष्ट अभ्यास

प्रकृति संरक्षणमा तैनाथ गण/गुल्महरुको कमाण्ड पोष्ट अभ्यास हालै सम्पन्न भएको छ। यही साउन २ गतेदेखि ऐ १३ गतेसम्म सञ्चालन भएको उक्त अभ्यासमा जङ्गल ड्युटीमा तैनाथ ५ गण र ७ वटा अनाश्रित गुल्महरुले भाग लिएका थिए ।

३ चरणमा सञ्चालन भएको उक्त अभ्यासमा पहिलो चरणमा गोरखनाथ गण, गोरखबहादुर गण, ईन्द्रबक्स गण, नयाूरणभिम गुल्म, संग्राम शार्दुल गुल्म र दोश्रो चरणमा चण्डीप्रसाद गण, समरजित गुल्म, केवलजंग गुल्म, शत्रुभञ्जन गुल्म, ज्वालादल गण तथा अन्तिम चरणमा श्रीबक्स गुल्म र श्रीदल गुल्मले भाग लिएका थिए। चोरी शिकारी, अतिक्रमण, बन जङ्गल फडानी, चरिचरण नियन्त्रण जस्तो कार्यमा अभ्यास केन्द्रित थियो। साथै, वृहत संरक्षण टीम निर्माण गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने र संरक्षण क्षेत्रमा सेवारत सम्पूर्ण निकायहरुसँग संयुक्त र समन्वीकृत ढंगबाट संरक्षण कार्य सम्पादन गर्न लगाउने अभ्यासको अर्को उद्देश्य थियो।

संसारमै अब पाटे बाघ चार हजार मात्र बाँकी छ। नेपालमा यो अद्भूत जीवलाई बचाउने जिम्मा नेपाली सेनाको काँधमा छ। सम्पादकीय हेर्नुहोस्

सैनिक-निजामति सम्पर्क र सु-सम्वन्ध अभिवृद्धि गरी जनताको सद्भाव र सहयोगमा मात्र संरक्षण प्रभावकारी हुन सक्दछ भन्ने ... थियो। यो अभ्यास निर्देशनाल... खनाथ गणको अपरेशन कक्षबाट सञ्चालन गरेको थियो। निकट भविष्यमा २०५८ सालदेखि स्थगन भएको प्रकृति संरक्षण ट्रफी सञ्चालन गर्ने योजना रहेको छ।

सैनिक रेडियो कार्यक्रम
प्रशारण समय परिवर्तन

नेपाली सैनिक रेडियो कार्यक्रम प्रत्येक हप्ताको मंगलबार र शुक्रबार बेलुकी ७:४५ बजेबाट ८:०० बजेसम्म रेडियो नेपालको केन्द्रिय प्रशारणमार्फत नेपाल अधिराज्यभर र काठमाडौं उपत्यकामा एफ. एम. १०० मेगाहर्जमा प्रसारण हुँदै आएकोमा **यहि साउन महिनाबाट हप्ताको १ पटक आईतबार राति ८:१५ देखि ८:४५ बजेसम्म सुन्न सक्नुहुन्छ ।**

पदोन्नति

गत असार २९ गतेको मितिबाट प्राड सहायक रथी श्री बिए कुमार शर्मा प्राड उपरथी दर्जामा पदोन्नति हुनु भएको छ।

प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवालले पदोन्नति हुनुभएका प्राड सहायक रथी श्री शर्मालाई गत असार ३० गते जङ्गी अड्डामा उपरथी दर्जाको दर्ज्यानी चिन्ह प्रदान गर्नु भयो।

कानूनका विविध क्षेत्रमा विशिष्ट ज्ञान हासिल गर्नु भएका प्राड उपरथी श्री शर्माले स्वदेशबाहेक क्यानडा, इटाली, अमेरिका र थाइल्याण्डबाट विभिन्न तालिम तथा शिक्षा हासिल गर्नु भएको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति स्थापनामासमेत योगदान पुऱ्याउनु भएका प्राड उपरथी श्री शर्मा शान्ति स्थापनामा कानूनी पक्ष तथा सशस्त्र द्वन्द्वको कानूनकोसमेत ज्ञाता हुनुहुन्छ। साथै उहाँ विभिन्न विभूषण तथा पदकहरुबाट [illegible] विभूषित हुनुहुन्छ।

उद्घाटन सम्पन्न

श्री पश्चिम पृतनाका पृतनापति उपरथी श्री शिवराम प्रधानले यही श्रावण ५ गते स्याङजाको आँधीखोलास्थित श्री वीरभद्रजंग गुल्ममा नव निर्मित २० वेडको जवान लाईन, १० जनाको क्षमता रहेको ट्वाईलेट तथा ४ वटा स्नानगृहको एक कार्यक्रमकाबीच उद्घाटन गर्नुभयो। उक्त अवसरमा श्री नं ३ वाहिनीपति सहायक रथी श्री हेम खत्री, प्रमुख जिल्ला अधिकारी लगायत जिल्लास्थित अन्य सुरक्षा निकायका प्रमुखहरुकोसमेत उपस्थिति रहेको थियो।

यसैगरी श्री वीरभद्रजंग गुल्मले यही श्रावण १ र २ गते, आफ्नो जिम्मेवारी इलाका अन्तर्गत स्याङजा जिल्लाको पुतलीवजार नगरपालिका वडा नं १ विष्णुपँधेरामा निर्माणाधिन वसपार्कमा हिम पाईप विछ्याउने, खाल्डोहरु पुरी सहयोग पुऱ्याएको छ।

निरीक्षण भ्रमण सम्पन्न

यही श्रावण १ गते सुपारेटारस्थित मध्य पृतनाका पृतनापति उपरथी श्री नेत्रबहादुर थापाले पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष सुरक्षार्थ खटिएको नयाँ रणभीम गुल्मको निरीक्षण गर्नुभयो।

सोही क्रममा पृतनापति श्री थापाले आधावारस्थित गुल्म हे.क्वा. तथा अन्तर्गत तैनाथ महादेव पोष्टको निरीक्षण गर्नुभई सकलदर्जालाई सम्वोधन गर्नुभयो। सम्वोधनको क्रममा उहाँले प्रकृति संरक्षणजस्तो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी सक्षम तरिकाले बहनगरि नागरिक सर्वोच्चताको सिद्धान्त अनुरुप कार्य गर्न निर्देशन दिनुकासाथै आरक्षभित्र हुने चोरी शिकारी, तस्करी तथा अन्य अवैध कार्यहरुलाई निस्तेज पार्न स्थानीय जनता, आरक्ष कार्यालय तथा उपभोक्ता समितिसँग उच्चस्तरको समन्वयगरि कार्य सम्पादन गर्न जोड दिनु भएको थियो। सोही अवसरमा उक्त गुल्मका गुल्मपति सेनानी श्री प्रकाश थापाले गुल्मको जिम्मेवारी क्षेत्र भित्रको वस्तुस्थिति, वन्दोवस्ती, तालिम लगायत विविध पक्षहरुको जानकारी गराउनु भएको थियो।

सोही क्रममा पृतनापति श्री थापाले पृतना हे.क्वा.मा श्रावण २ गते संचालन भएको सि.सं. ३ शिक्षक रिफ्रेसर तालिमको प्रथम प्रवचन गर्नुभई तालिमको शुभारम्भ गर्नु भयो। सो अवसरमा पृतनापति थापाले शारीरिक तथा मानसिक रुपले सक्षम रही सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान हासिल गर्न निर्देशन दिनु भयो। उक्त तालिममा १६ जना पदिक तथा विल्लादार शिक्षार्थीहरुको सहभागिता रहेको छ।

प्रधान सेनापतिबाट "वीर स्मारक तथा जवान मनोरञ्जन घर" उद्घाटन

प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवालले गत असार २७ गते श्री सुदूर पश्चिम पृतना हे.क्वा. दिपायलको हाताभित्र सो पृतना हे.क्वा., श्री नं. ५ वाहिनी अड्डा, श्री नं. २५ वाहिनी अड्डा तथा अन्तर्गतका गण गुल्मको सहयोगमा वीर योद्धाहरुको सम्झनामा निर्मित "वीर स्मारक", "जवान मनोरञ्जन कक्ष" तथा "POOL HOUSE"को एक कार्यक्रमकावीच उद्घाटन गर्नुभयो।

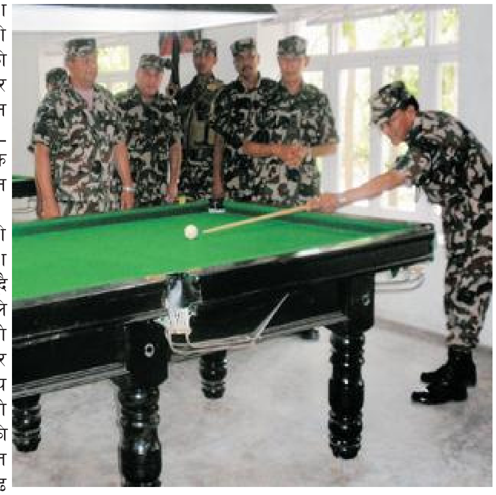

उद्घाटनपश्चात सो पृतना हाताभित्रका सकलदर्जालाई सम्बोधन गर्नुहुँदै प्रधानसेनापति श्री कटवालले नेपाली सेना सम्पूर्ण नेपाली जनताको साझा शक्ति र साझा सम्पत्ति भएको तथ्य स्मरण गराउनु हुँदै नेपाली जनता र सेनाविच रहँदै आएको गहिरो एवं परम्परागत सम्बन्धलाई अझ प्रगाढ बनाउनेतर्फ जोड दिनु भयो।

उक्त कार्यक्रममा व्यवस्था तथा युद्धकार्य महानिर्देशक उपरथी श्री गौरव शम्शेर ज.व.रा., श्री सुदूर पश्चिम पृतनाका पृतनापति श्री डम्बर सिंह गुरुङ्ग, पृतना चिफ अफ स्टाफ सहायक रथी श्री शेखर सिंह बस्न्यात, पृतना स्टाफ अधिकृतहरु लगायत अन्तर्गतका श्री सर्वेश्वर गण, श्री शम्शेर दल गण, श्री भीमदल गण, श्री कुमारी दल गुल्म, श्री नं. ५ ह.सु. व्याट्री, श्री नं.५ फि.ए. गुल्म, श्री सुदूर पश्चिम पृतना स्थपति सेवा, श्री सुदूर पश्चिम पृतना कारखाना र श्री सुदूर पश्चिम पृतना, (प्राड विवाक शाखा) का गणपति, गुल्मपति लगायत सकलदर्जाको समेत उपस्थित रहेको थियो।

सोही दिन प्रधान सेनापति महारथी श्री कटवालले बाजुरा जिल्लास्थित श्री हनुमानध्वज गुल्मबाट सुदूर पश्चिम पृतना हे.क्वा.आउने क्रममा उक्त जिल्लाको मार्तडी वडा नं. ८ का सिकिस्त बिरामी खन्टे बि.क.लाई आफू चढेको हेलिकप्टरमा सो पृतना हे.क्वा.सम्म ल्याई उपचारको लागि नेपाली सेनाको एम्बुलेन्सद्वारा डोटी जिल्लास्थित सुजङ्ग अस्पतालतर्फ पठाउनु भएको थियो।

COMMAND POST EXERCISE (CPX) अभ्यास "त्रिशूल" सम्पन्न

काठमाण्डौ बालाजुस्थित श्री नं. १ वाहिनी अड्डाद्वारा सञ्चालित कमाण्ड पोष्ट अभ्यास (CPX) गत असार ३१ गते सम्पन्न भएको छ। देशको वास्तविक परिस्थितिलाई मध्यनजर राखी अन्तर्गतका युनिटहरुलाई समावेश गरी गत असार २५ गतेबाट सञ्चालन भएको सो अभ्यासको गत असार २९ गते उपत्यका पृतनाका पृतनापति उपरथी श्री अनिलजंग थापाले निरिक्षण गर्नुकोसाथै सहभागी युनिटहरुको सुरक्षा योजना तथा अप्रेशनल ब्रिफिङ्गको बारेमा जानकारी लिनु भएको थियो। साथै उहाँले सहभागी युनिटहरुका प्रतिनिधिहरुलाई सम्वोधन गर्नुहुँदै युनिटहरुले वर्तमान परिपेक्षमा आफ्नो जिम्मेवारी क्षेत्रमा निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिकाको बारेमा पनि प्रकाश पार्नु भएको थियो।

गण तथा गुल्महरुले आफ्नो जिम्मेवारी क्षेत्रको परिस्थिति मुल्याङ्कन गर्दै सुरक्षा योजनाहरु पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्न तथा विभिन्न तहका पति र स्टाफ अधिकृतबीचको पेशागत ज्ञानलाई अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले सञ्चालन गरिएको उक्त अभ्यासमा श्री पशुपति प्रसाद गण, श्री गोरख बक्स गण, श्री जगदल गण, श्री नारायणदल गणलगायत नं.१ ग्यारिजन गण, श्री शार्दुलजंग गुल्म, नं.१ ह.सु.व्याट्री र नं.१ लाईट व्याट्रीहरुले भाग लिएका थिए।

सो अभ्यासको समापनका क्रममा नं १ वाहिनीपति सहायक रथी श्री हिमालय थापाले वर्तमान परिस्थितिमा नेपाली सेनाले सामना गर्नुपर्ने चुनौती र कमाण्ड पोष्ट अभ्यासको महत्वको बारेमा प्रकाश पार्नुभएको थियो भने सम्बन्धित गणका गणपति तथा प्रतिनिधि अधिकृतहरुले अभ्यासकोक्रममा भएका गतिविधि, सवल पक्षहरु, कमी-कमजोरी र विभिन्न समस्याहरुका बारेमा राय सुझावहरु पेश गर्नु भएको थियो।

मुद्रण : श्री सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनालय, श्रव्यदृष्य महाशाखा, छापाखाना शाखा। कलर स्क्यानिङ्ग : डिजीटेक, पुल्चोक। सम्पादन सहयोगी : प्रा.जम. विनोद अधिकारी। ले-आउट: प्रा.हु. धनप्रसाद भट्ट।

श्री कालीजंग गण

सिपाही पाक्षिक अतिरिक्ताङ्क

१५ साउन २०६६

वीर शहिदहरुप्रति श्रद्धाञ्जली

गौरवमय इतिहास बोकेको नेपाली सेनामा समर्पित रही मन, वचन र कर्मले राष्ट्र, राष्ट्रवासी तथा राष्ट्रिय अखण्डता जोगाउने क्रममा यस गणमा कार्यरत रही वीरगति प्राप्त गर्नुहुने सम्पूर्ण शहीदहरुको श्री निशान भगवतीको असिम अनुकम्पाले दिवंगत आत्माले चिर-शान्ति प्राप्त गरोस भन्ने कामना गर्दछौं । साथै शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति कालीजंग गणका सकलदर्जाबाट सदासर्वदा साथ सहयोग र आत्मियता रहिरहने वाचा गर्दै सुखद भविष्यकोलागि निशान भगवतीसँग प्रार्थना गर्दछौं ।

विगतको द्वन्द्वकालीन अवस्थामा वीरगति प्राप्त गर्नुहुने अम. प्रेमबहादुर शाही, सि. दिपक थापा, सि. प्रकाशकुमार बस्नेत र सि.कृष्ण भट्टप्रति श्री कालीजंग गणका सकलदर्जा सदैव गौरव महसुस गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । 'एक युगमा एक दिन आउँछ' भनेझैं राष्ट्र, राष्ट्रवासीका निम्ति आफ्नो प्राणको आहुती दिनुहुने वीर शहीदहरुको स्थुल शरीर हामीमाझ नहुनुभए पनि हाम्रो हृदयमा सँधै अमर रहीरहनु हुनेछ र उहाँहरुले देखाउनु भएँको अदम्य साहस तथा बहादुरीको गाथा युगौंयुगसम्म उदाहरणीय रहीरहनेछ भन्दै पुनः एक पटक कालीजंग गण सम्पूर्ण वीर शहीदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं ।

क.नं. : १५५४०८
दर्जा : अम.
नामथर : स्व. प्रेमबहादुर शाही
वीरगति प्राप्त मिति : वि.सं. २०६० साल कार्तिक २९ गते
वीरगति प्राप्त स्थान : सेती अञ्चल, बझाङ्ग जिल्ला, रणलेख गा.वि.स.

क.नं. : १७२६२६
दर्जा : सि.
नामथर : स्व. दिपक थापा
वीरगति प्राप्त मिति : वि.सं. २०६० साल कार्तिक २९ गते
वीरगति प्राप्त स्थान : सेती अञ्चल, बझाङ्ग जिल्ला, रणलेख गा.वि.स.

क.नं. : १७२६५६
दर्जा : सि.
नामथर : स्व. प्रकाशकुमार बस्नेत
वीरगति प्राप्त मिति : वि.सं. २०६० साल असोज ३ गते
वीरगति प्राप्त स्थान : सेती अञ्चल, बझाङ्ग जिल्ला, नाउरा गा.वि.स.

क.नं. : १७००६५
दर्जा : सि.
नामथर : स्व. कृष्ण भट्ट
वीरगति प्राप्त मिति : वि.सं. २०६० साल कार्तिक २९ गते
वीरगति प्राप्त स्थान : सेती अञ्चल, बझाङ्ग जिल्ला, रणलेख गा.वि.स.

दर्जा : सि.
नामथर : स्व. अर्जुन वि.क.
वीरगति प्राप्त मिति : वि.सं. २०५८ साल फागुन ९ गते

श्री कालीजंग गणको संक्षिप्त इतिहास

स्व. श्री ५ महाराजाधिराज गिर्वाणयुद्ध वीर विक्रम शाहको राज्यकालमा वि.सं. १८६१ साल माघ १ गते गोरखा जिल्लामा कालीजंग कम्पनीको नामले यो पल्टन खडा भएको हो । पल्टन स्थापना भएको मितिदेखि हालसम्म कहिल्यै खारेजीमा नपरेको यस पल्टन वि.सं. २०२२ साल माघ १ गते श्री कालीजंग गुल्म नामाकरण गरी तत्कालीन स्व. श्री ५ महेन्द्र वीर विक्रम शाहबाट गोरखकाली भगवतीको निशान प्रदान गरिएको थियो । "लत्रेन यो कहिलै जंगी निशान हाम्रो" आदर्श वाक्य रहेको यस गुल्म वि.सं. २०६१ साल साउन ८ गते गणमा परिणत भएको थियो ।

श्री कालीजंग गणको निशान परिचय

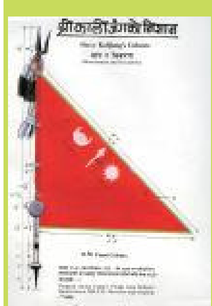

'निशान' शब्द फरासी भाषाबाट आएको प्राचीन शब्द हो, जसले कुनै बस्तु वा व्यक्तिलाई चिनाउने चिन्ह, लक्ष्य, चिनु, पल्टनीया शब्दमा झण्डा वा त्यस गण गुल्मको प्रतिक आदि विभिन्न अर्थ अंगालेको पाइन्छ । यस गणको निशान त्रिकोणात्मक रहेको छ । झण्डाको भित्री पृष्ठ पूर्णरुपमा रातो र बीचको घेरा हल्का पहेँलो वाहिरी किनारा हरियो (सुगा) रंगले बनेको छ । निशान शक्ति स्वरुपिणी गोरखकाली भगवती माताकोरुपमा पूजित कालीमाता मानिन्छ ।

(अ.नि.) यस गणको अगाडीको निशान बायाँपट्टि त्रिशूल अंकित डण्डीको साथमा झण्डाको मध्य त्रिकोणात्मक भागमा चन्द्र, खड्ग र सूर्य अंकित रहेको छ ।

(प.नि.) यस गणको पछाडिको निशान प.नि.मा झण्डाको दायाँपट्टि त्रिशूल अंकित डण्डीको साथमा झण्डाको मध्य त्रिकोणात्मक भागमा चन्द्र, खड्ग र सूर्य अंकित रहेको छ ।

शुभ-कामना सन्देश

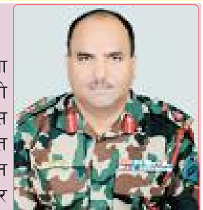

प्र.से. हरेन्द्र पाठक
गणपति

श्री कालीजंग गणको २०५ औं बार्षिक उत्सवको पुनित अवसरमा यस गणमा कार्यरत सकलदर्जा, परिवारजन, गणमा कार्यरत रही हाल अन्यत्र सरुवा हुनुभएका तथा निवृत्तभरण/उपदानमा अवकास प्राप्त गर्नु हुने सकलदर्जा, परिवारजन तथा यस गणबाट वीरगति प्राप्त गर्नुहुने वीर शहिदहरुको परिवारजनमा श्री कालीजंग निशान भगव तीको असिम अनुकम्पाले सुख, शान्ति, समृद्धि एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

नेपाली सेनाको गरिमामय छविलाई उच्च राख्दै यस गणका सकलदर्जाले अनुशासित, बफादारिता, कार्यदक्षता, राष्ट्रप्रति देखाएको कर्तव्यपरायणता र ईमान्दारिताकासाथ सेनाको नीति निर्देशनअनुसार राष्ट्र र राष्ट्रवासीको सुरक्षामा सदा समर्पित रही जस्तोसुकै विषम परिस्थितिमा पनि मुलुकको विभिन्न भागहरुमा तैनाथ हुने क्रममा यस गण वि.सं.२०६१ साल माघ २० गतेदेखि नारायणी अञ्चल, पर्सा जिल्ला, वीरगंज उपमहानगरपालिका श्रीपुर व्यारेकमा तैनाथ रहँदै आएको छ । "लत्रेन यो कहिल्यै जंगी निशान हाम्रो" आदर्श वाक्य रहेको यस गणले इतिहासदेखि वर्तमानसम्म आदर्श वाक्यको मर्म र भावनाअनुसार नेपाली सेना, नेपाली जनता तथा सिङ्गो नेपालको गरिमा बढाउन दिएको योगदान ज्यादै नै सह्रानीय रहेको छ । श्री कालीजंग गण जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि राष्ट्र तथा राष्ट्रवासीहरुप्रति उत्तरदायी रही उच्च अनुशासन, हौसला तथा अटल वफादारिताकासाथ अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानुन तथा मानव अधिकारप्रति सदैव समर्पित रही आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्नेछ भन्दै पुनः एक पटक यस गणको २०५ औं बार्षिकोत्वसको उपलक्ष्यमा हार्दिक मंगलमय शुभ-कामना प्रकट गर्दछु ।

श्री कालीजंग गणको स्थानान्तरण

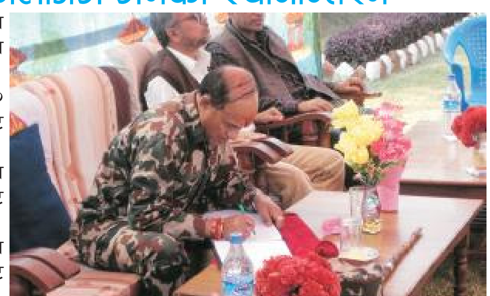

प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवाल गणको निरीक्षण भ्रमणका क्रममा आगन्तुक पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्नुहुँदै ।

(क) वि.सं. २०२२ साल फागुन ११ गते डोटी जिल्लाको सिलगढीमा ।
(ख) वि.सं. २०४० सालमा डोटीबाट महेन्द्रनगरको भगतपुरमा ।
(ग) वि.सं. २०४४ साल फागुनमा महेन्द्रनगरबाट दार्चुला जिल्लामा ।
(घ) वि.सं. २०४८ साल भाद्र १५ गते दार्चुलाबाट खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जमा ।
(ङ) वि.सं. २०५० साल चैत्र १३ गते खप्तडबाट डँडेल्धुरा जिल्लास्थित दह ब्यारेकमा ।
(च) वि.सं. २०५५ साल फाल्गुन ११ गते डँडेल्धुराबाट कञ्चनपुर जिल्लास्थित शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष मझगाउँमा ।
(छ) वि.सं. २०५७ साल चैत्र १० गते शुक्लाफाँटाबाट बझाङ्ग जिल्लास्थित भोजपुरमा ।
(ज) देशको परिस्थितिलाई मध्यनजर राख्दै सुरक्षाको दृष्टिकोणले वि.सं. २०५९ साल चैत्र १७ गते भोजपुरबाट पडेसस्थित पानकोटमा ।
(झ) वि.सं. २०६१ साल मङ्सिर २ गते पर्सा जिल्लास्थित श्रीपुर ब्यारेकमा स्थानान्तरण ।
(ञ) वि.सं. २०६५ माघ २० गतेबाट नयाँ मिसन चाडमा खट्टि जानको लागी यस गणको झण्डा पाँचखालस्थित श्री विरेन्द्र शान्ति कार्य तालिम केन्द्रमा रहेको ।

कालीजंग गणको युद्ध अनुभव

वार्षिकोत्सवको अवसरमा निशान छाप लगाउनुहुँदै गणपति

(क) वि.सं. १८४५ को नेपाल तिब्बत युद्धमा सहभागी ।
(ख) वि.सं. १८४९ को नेपाल चीन युद्धमा सहभागी ।
(ग) वि.सं. १९११–१९१२ नेपाल तिब्बत युद्धमा हुम्ला क्षेत्रबाट शत्रुहरुलाई लखेटेको ।
(घ) वि.सं १४१४–१९१५, भारतको गदरमा विद्रोह दमन गर्न अलमोडामा तैनाथ
(ङ) वि.सं. २०१० सालमा डोटीमा आतंककारी विरुद्ध विभिन्न कारवाहीमा संलग्न ।
(च) वि.सं. २०२२ सालमा ओमजंग काण्ड विरुद्ध बझाङ्गमा कारवाही गरेको
(छ) खम्पा काण्डमा बझाङ्ग जिल्लाको धुलीमा वीरतापूर्वक लडेको ।
(ज) वि.सं. २०५८ सालपछि विद्रोही विरुद्ध बझाङ्ग, कालीकोट, अछाम, बैतडी, डोटी, पर्सा र बारा जिल्ला लगायतका विभिन्न जिल्लाहरुमा परिचालित भई उल्लेख्य सफलता हासिल गरी राष्ट्र तथा राष्ट्रवासीलाई सुरक्षित राख्न मन, वचन तथा कर्मले समर्पित रहेको थियो ।

श्री कालीजंग गण हाल तैनाथ रहेको स्थानहरु

नारायणी अञ्चलको बारा तथा पर्सा जिल्ला गरी सात स्थानमा रहेको यस गणको तैनाथी निम्न अनुसार रहेको छ।

(१) गण हे.क्वा. :-पर्सा जिल्ला सदरमुकाम वीरगंज उप-महानगरपालिका घण्टाघरस्थित श्रीपुर ब्यारेक।

(२) "क" गुल्म हे.क्वा. पोखरीया :- नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सुरक्षार्थ पर्सा जिल्ला पोखरीया वेश क्याम्प।

(३) "ख" गुल्म पचगाउँ, श्रीपुर पोष्ट :- पर्सा जिल्ला श्रीपुर पंचगांवा श्रीपुर ब्यारेक।

(४) ड्राईपोर्ट पोष्ट :- पर्सा जिल्ला सिर्सियास्थित नेपालको एकमात्र सुख्खा बन्दरगाहकोरुपमा परिचित ड्राईपोर्ट भन्सार सुरक्षाको लागि से.मु नफ्रीको फौज तैनाथ रहेको।

(५) "ख" गुल्म हे.क्वा. कलैया :- नारायणी अञ्चल बारा जिल्ला सदरमुकाम सुरक्षार्थ तैनाथ।

(६) "ख" गुल्म सुरक्षा पोष्ट तेलकुवा :- बारा जिल्ला सदरमुकामबाट पूर्व १७ की.मी मा अवस्थित गुल्म अन्तर्गत सिँचाई डिभिजनको कार्यालयमा तैनाथ।

(७) "घ" गुल्म हे.क्वा आयल निगम :- नारायणी अञ्चल बारा जिल्ला अमलेखगंजस्थित नेपाल आयल निगमको डिपो सुरक्षार्थ तैनाथ।

शान्ति स्थापना कार्यमा श्री कालीजंग गण

नेपाली सेनाले सन् १९५८ जुन १२ बाट हालसम्म विश्वको विभिन्न द्वन्दग्रस्त राष्ट्रहरुमा संयुक्त राष्ट्र संघीय शान्ति स्थापना कार्यमा सहभागीता जनाएको ५१ वर्ष पूरा भै सकेको छ। हालसम्म नेपाली सेनाले विश्वको विभिन्न द्वन्द्व पीडित राष्ट्रहरुमा गरी ३२ वटा मिसनहरुमा आफ्नो ६४ हजारभन्दा बढी नेपाली शान्ति दूतहरु (शान्ति सैनिक) सहभागी गराई सकेको छ। सोही परिप्रेक्ष्यमा यस कालीजंग गणबाट पनि विभिन्न मिसनहरुमा प्राप्त कोटाहरुमा सकलदर्जालाई शान्ति सैनिककोरुपमा पठाउँदै आइरहेको छ। हालै मात्र यस गण संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा Minichard Mission शा.से. पहिलो डफ्फाको रुपम खट्टि जाने क्रममा हाल श्री वीरेन्द्र शान्ति कार्य तालिम केन्द्र, पाँचखालमा तालिमरत रहेको छ। उक्त मिसनमा श्री कालीजंग गणको झण्डा लिई पहिलो पटक प्र.से. श्री हिरालाल जोशीको कमाण्डमा यस गणका ४३ जना सकलदर्जा सहभागी हुन जान तयारी हालतमा पाँचखालस्थित तालिम केन्द्रमा तालिमरत रहेका छन्। यसरी गौतम बुद्धको जन्मभूमिका राष्ट्रिय सेना शान्ति दूतकारुपमा द्वन्द्वग्रस्त क्षेत्रहरुमा तैनाथ रही शान्तिको सन्देश फैलाउँदै विश्वमा शान्ति कायम राख्ने मौका पाएकोमा यस गण लगायत गणका सकलदर्जा गौरवान्वित भएको महसुस गर्दछौं।

श्री कालीजंग गणको तत्कालीन गुल्मका गुल्मपतिहरू

सि.न.	दर्जा	नामथर	नियुक्ति मिति	सरुवा मिति
१.	उ.से.	श्री गजेन्द्र बहादुर बस्नेत		[illegible]
२.	सह-से.	श्री उजार छत्री	[illegible]	[illegible]
३.	"	श्री राम बहादुर थापा	[illegible]	[illegible]
४.	"	श्री हर्क बहादुर [illegible]	[illegible]	[illegible]
५.	उ.से.	श्री मान बहादुर कार्की	[illegible]	[illegible]
६.	"	श्री लोक बहादुर थापा	[illegible]	[illegible]
७.	सेनानी	श्री कृष्ण बहादुर गुरुङ	[illegible]	[illegible]
८.	उ.से.	श्री सूर्य बहादुर बस्नेत	[illegible]	[illegible]
९.	"	श्री दिल बहादुर कार्की	[illegible]	[illegible]
१०.	सेनानी	श्री शिव बहादुर था.म.	[illegible]	[illegible]
११.	"	श्री पुर्णमान महर्जन	[illegible]	[illegible]
१२.	सह-से.	श्री भुपेन्द्र नर्सिंह राणा	[illegible]	
१३.	सेनानी	श्री भोजेन्द्र खत्री		[illegible]
१४.	"	श्री नर प्रसाद गुरुङ	[illegible]	[illegible]
१५.	"	श्री मोहनराज गौतम	[illegible]	[illegible]
१६.	"	श्री अनिलजंग थापा	[illegible]	[illegible]
१७.	"	श्री टेक बहादुर बुढाथोकी	[illegible]	[illegible]
१८.	"	श्री राज राणा	[illegible]	[illegible]
१९.	"	श्री रवि थापा	[illegible]	[illegible]
२०.	"	श्री कमलेश बहादुर सिंह	[illegible]	[illegible]
२१.	"	श्री बीर बहादुर पाल	[illegible]	[illegible]
२२.	"	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]
२३.	"	श्री चेत बहादुर कार्की	[illegible]	[illegible]
२४.	"	श्री हरिश्चन्द्र बहादुर सिंह	[illegible]	[illegible]
२५.	"	श्री नारा विक्रम शाह	[illegible]	[illegible]
२६.	"	श्री कुमार थापा	[illegible]	[illegible]
२७.	"	श्री कृष्ण प्रसाद [illegible]	[illegible]	[illegible]
२८.	"	श्री अनिल भट्टराई	[illegible]	[illegible]

किङ्गस ब्यानर प्रतियोगिता

तत्कालीन गुल्म हाल श्री कालीजंग गणले महाकाली अञ्चल दार्चुला जिल्ला खलङ्गा ब्यारेकमा तैनाथ रहँदा तत्कालीन गुल्मपति सेनानी श्री राज राणा (हाल श्री कालीजंग गणको कर्णेल कमाण्डाण्ट स.र. श्री राज राणा) को कमाण्डमा गुल्मस्तरीय किङ्गस ब्यानर प्रतियोगितामा २०४७ सालमा द्वितीय स्थान तथा २०४८ सालमा प्रथम स्थान हासिल गर्न सफल भएको थियो।

श्री कालीजंग गण प्यारेन्ट युनिट भएका अधिकृतहरु

सि.नं.	क.नं.	दर्जा	नाम थर	नियुक्ति मिति	सरुवा मिति
१.	[illegible]	सह.से.	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]
२.	[illegible]	सह.से.	श्री सुरेश [illegible]	[illegible]	[illegible]
३.	[illegible]	सह.से.	श्री पवन थापा	[illegible]	
४.	[illegible]	सह.से.	श्री कृष्ण प्रसाद [illegible]	[illegible]	
५.		सह.से.	श्री ध्रुव बहादुर [illegible]	[illegible]	[illegible]
६.	[illegible]	सह.से.	श्री प्रतीक कुमार [illegible]	[illegible]	
७.	[illegible]	सह.से.	श्री प्रकाश [illegible]	[illegible]	
८.	[illegible]	सह.से.	श्री अभिषेक सिंह	[illegible]	
९.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१०.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
११.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१२.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१३.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१४.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१५.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१६.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१७.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१८.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
१९.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
२०.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
२१.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	
२२.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]
२३.	[illegible]	उ.से.	श्री [illegible]	[illegible]	

प्रस्तावित गण गान

शब्द रचना र संगीत
प्र.से. श्री निरमान सिंह गुरुङ
गायक : रोशन गुरुङ

कालीजंगको छाती हेर हिमाल पहाड डगमगाउँछ
ज्ञान विवेक र साहसले जीतको लडाई लड्दछ
लत्रेन यो कहिल्यै, झुकेन यो कहिल्यै कालीजंग

जुन धर्तीमा पाइला टेक्छौं त्यही त्यही लडाइँ जित्छौं
यस्तै हाम्रो गौरवशाली परम्परा छ
हर प्रहरमा, संकट र विपतमा
नुनको सोझ्नो गरेको इतिहास साक्षी छ
हारेन यो कहिल्यै, हटेन यो कहिल्यै कालीजंग
हामी आफ्नो पौरखले आफ्नो भाग्य आफै लेख्छौं
वैरीलाई धुलो चटाई घुंडा टेकाउँछौं
रातो तातो निशानको शक्तिले
अझै रगत पसिना बनाउनु पक्कै छ
टुटेन यो कहिल्यै, फटेन यो कहिल्यै कालीजंग

शब्द रचना : गणेश अर्याल
गायक : तारा योञ्जन

वैरी सामु डटि लड्ने नेपालीको मन
इतिहासमा नाम कमाउने हाम्रो कालीजंग

आँसु पुछन सफल भयो नेपाल आमा रुँदा
काली माता खुसी भईन स्थापना हुँदा

निशान अनि माताप्रति गर्छौं सँधै ध्यान
देश र जनता रक्षा गर्ने प्रमुख हाम्रो काम

वैरी सामु डटि लड्ने नेपालीको मन
इतिहासमा नाम कमाउने हाम्रो कालीजंग

शरण परे शरण दिनु त्यही हुन्छ है राम्रो
लत्रेको छैन यो कहिल्यै जंगी निशान हाम्रो

वैरी सामु डटि लड्ने नेपालीको मन
इतिहासमा नाम कमाउने हाम्रो कालीजंग

निशान हाम्रा अजम्बरी रहिरहने थिर
सँधै भरि उच्च हुने कालीजंगको शिर

राष्ट्र अनि राष्ट्रियता जनताको धन
धड्कन भन्दा महत्व छ श्री कालीजंग गण

वैरी सामु डटि लड्ने नेपालीको मन
इतिहासमा नाम कमाउने हाम्रो कालीजंग

श्री कालीजंग गणका गणपतिहरु

सि.नं.	क.नं.	दर्जा	नामथर	नियुक्ति मिति	सरुवा मिति
१	१६४५	प्र.से.	श्री निरमान सिंह गुरुङ	२०६१।०५।११	२०६३।०२।०९
२	–	प्र.से.	श्री ईश्वर हमाल	२०६३।०२।०९	२०६३।०३।१२
३	१७८४	प्र.से.	श्री पुष्कर जंग थापा	२०६३।०३।१२	२०६४।०३।०१
४	१७६३	प्र.से.	श्री हिरालाल जोशी	२०६४।०३।१३	२०६५।१०।०१
५	१९११	प्र.से.	श्री हरेन्द्र पाठक	२०६५।१०।०१	हालसम्म

श्री कालीजंग गणका प्रमुख सुबेदारहरु

सि.नं.	क.नं.	दर्जा	नाम थर	मिति	
				देखि	सम्म
१.		मा.उ.से.	कालुसिंह [illegible]	२०६१।०५।२२	२०६४।१२।०२
२.		प्र.सु.	कुम्भ बहादुर [illegible]	२०६४।०२।२९	हाल कार्यरत

गणको आन्तरिक श्रोतबाट गणलगायत अन्तर्गत गुल्म तथा पोष्टहरुमा निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरु

(१) गणका सकलदर्जाको पाहुनाकोलागि गण हे.क्वा.भित्र दुई कोठे पाहुना घर निर्माण गरिएको।
(२) गणका सकलदर्जाको अथक परिश्रमबाट गण कार्यालय भवन निर्माण।
(३) गण हाताभित्र रहेको क्वाटर गार्ड टोलीको लागि शौचालय निर्माण।
(४) गणका सकलदर्जाको लागि गण क्यान्टीन अगाडी गोलघरको निर्माण।
(५) "ख" गुल्म कलैया हाताभित्र सकलदर्जाको लागि टेबल टेनिस बोर्ड तथा जवान शौचालयको लागि पक्कि सेफ्टी ट्याङ्कीको निर्माण।
(६) "क" गुल्म पोखरीया हाताभित्र जवान लाईन तथा शौचालयको निर्माण।
(७) गण हाताभित्र सकलदर्जाको शारीरिक तन्दुरुस्तीको लागि व्यायमशालाको शुभारम्भ।
(८) गण हाताभित्र गणको आफ्नै श्रोत तथा श्रमद्वारा जवान लाईन निर्माण।
(९) गण हाताभित्र लेक्चर हल तथा गणको मोटर ग्यारेज निर्माण।
(१०) गण हाताभित्र बास्केटबल कोर्ट हाल निर्माणाधीन रहेको।
(११) हाल गण हाताभित्र जवानहरुको अथक परिश्रमबाट जवान भान्छा घर निर्माण।

सकलदर्जाको सुविधाको लागि गणमा भएका विभिन्न कार्यहरु

(१) पारदर्शी, सुलभ तथा सहुलियतपूर्ण दरमा खुद्रा तथा चमेना क्यान्टीनको सञ्चालन।
(२) दुरसञ्चारको सुलभ दरमा लोकल तथा एस.टी.डी. टेलिफोनको सञ्चालन।
(३) गण तथा गण बाहिर तालिममा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने सकलदर्जाको लागि प्रोत्सानस्वरुप उचित पुरस्कारको व्यवस्था।
(४) गणमा सञ्चालन हुने विविध क्रियाकलाप, अनुशासन, हौसलाको आधारमा उत्कृष्ट जवान छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने गरिएको।
(५) विविध खेलकुदको गतिविधि सञ्चालन गरी विजयी हुने खेलाडीलाई पुरस्कार प्रदान गर्ने गरिएको।
(६) गर्मी बढ्ने क्रमसँगसँगै हरेक वर्ष विग्रिएका तथा पुराना पंखाहरु प्रत्येक लाईन, भान्छामा बदली गर्ने, बनाउने कार्य गरिएको।
(७) जवानहरुको वृत्ति विकासको साथसाथै व्यक्तिगत सीप सुधार गर्नकोलागि जस्तैः शिक्षा, कम्प्युटर, खेलकुद, नृत्य आदि कुनैपनि जवानले उत्सुकता देखाई प्रशिक्षणकोलागि बाहिर जान खोजेमा दैनिक ड्युटीमा बाधा नपर्ने गरी पठाउने गरिएको।
(८) सकलदर्जाको परिवारजन तथा आफन्तहरु टाढा-टाढाबाट भेट्नको लागि आउँदा खान, बस्ने सुविधासहित गण हाताभित्र दुई कोठे पाहुना घर निर्माण गरिएको।
(९) जवानहरुको लागि दैनिक पत्र-पत्रिका तथा अन्य पुस्तकहरु पढ्नको लागि 'काली पुस्तकालय' सञ्चालन गरिएको।
(१०) गण लगायत सम्पूर्ण गुल्म तथा पोष्टहरुमा सकलदर्जाको मनोरञ्जनको लागि केबल भएको स्थानमा केबल नेटवर्कद्वारा तथा नभएको स्थानमा डिस टी.भी.द्वारा मनोरञ्जन प्रदान गर्न कोठाको निर्माण गरिएको।
(११) गण लगायत गुल्म तथा पोष्टहरुमा कार्यरत सकलदर्जा तथा परिवारहरु विरामी भई आकस्मिक उद्धार गर्नु परेको खण्डमा गणमा रहेका गाडीहरुद्वारा तुरुन्त उद्धार गर्ने गरिएको।
(१२) गणको आन्तरिक श्रोतबाट प्रत्येक जवानलाई कोरियन ब्लाङ्केट खरीद गरी वितरण गरिएको।
(१३) प्रत्येक जवानलाई स्टील प्लेट थान–६ (छ) का दरले प्रति जवानका दरले वितरण गरिएको थियो।
(१४) गण हे.क्वा.मा २ (दुई) तथा प्रत्येक छरिएर रहेका ३ (तीन) गुल्महरुमा १/१ का दरले खाना तातो राख्ने आधुनिक वेनमेरी सेट खरीद गरी जडान गरिएको।

वाहिनीपति ट्रफी सञ्चालन

गत बर्ष जस्तै यस वर्ष पनि श्री नं. ७ वाहिनीको संयोजकत्व तथा श्री कालीजंग गणको आयोजनामा वीरगंजस्थित नारायणी रंगशाला तथा वीरगंज उप-महानगरपालिकाको पौडी पोखरीमा वि.सं. २०६६ साल जेठ २४ गतेदेखि २९ गतेसम्म "श्री नं.७ वाहिनीपति ट्रफी २०६६" एथलेटिक्स तथा स्वीमिङ्ग प्रतियोगिता सम्पन्न भएको थियो। उक्त प्रतियोगिता श्री नं. ७ वाहिनीका प्रबन्ध अधिकृत प्र.से. श्री लालबहादुर गुरुङ्गले शुभारम्भ गर्नु भएको थियो। सो अवसरमा खेलाडीबाट मार्च पास तथा श्री कालीजंग गणको प्रतिभाशाली मार्सलआर्टका खेलाडीहरुले विभिन्न रोचक कला प्रदर्शन गरेका थिए। ६ दिनसम्म सञ्चालित उक्त प्रतियोगितामा एथलेटिक्सतर्फ २१ तथा स्वीमिङ्गतर्फ १२ गरी जम्मा ३३ ईभेन्ट समावेश गरिएको थियो। उक्त प्रतियोगितामा श्री नं. ७ वाहिनीका ५ वटा गण तथा ३ वटा गुल्महरु गरी जम्मा ८ वटा गण तथा गुल्महरु सहभागी थिए। उक्त खेलमा १६ वटा स्वर्ण, १२ वटा रजत र ९ वटा काँस्य पदकसहित श्री फष्ट रैफल गण पहिलो भएको थियो। उक्त प्रतियोगिताको समापन समारोह वि.सं. २०६६ साल २९ गते श्री नं. ७ वाहिनीपति सहायक रथी श्री राजेन्द्र विक्रम शाहले विजयी गणलाई रनिङ्ग सिल्ड तथा खेलाडीलाई पदक तथा प्रमाण पत्र प्रदान गर्नुभई समापन गरिएको थियो। सो अवसरमा वाहिनीपति श्री शाहले प्रतियोगिता सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु हुने श्री कालीजंग गणका गणपति प्र.से.श्री हरेन्द्र पाठकलगायत उक्त प्रतियोगितामा रेफ्रीको भूमिका निर्वाह गरी सहयोग गर्नु हुने नारायणी खेलकुद संघका पदाधिकारी तथा वीरगंज उप महानगरपालिकाका स्वीमिङ्ग प्रशिक्षकहरुलाई धन्यवादसहित प्रमाण पत्र तथा उपहार प्रदान गर्नु भएको थियो।

सोही क्रममा वाहिनीपति ट्रफी २०६६ अन्तर्गत श्री कालीबहादुर गणमा सञ्चालन भएको बास्केटबल तथा भलिबल प्रतियोगितामा यस गणले सहभागिता जनाएको थियो। उक्त प्रतियोगितामा यस गणका भलिबल टिमले उत्कृष्ट खेलको प्रदर्शनी गर्दै द्वितीय स्थान हासिल गरेको थियो।

श्री कालीजंग गणको तालिम सम्बन्धी गतिविधि

श्री ५ बडा महाराजधिराज पृथ्वी नारायण शाहको महावाणी "सेना भनेको सँधै तिखारी राख्नु पर्छ" भन्ने सन्देश चरितार्थ गर्दै यस गणले विभिन्न वाहिनीस्तरीय तथा आफ्नो श्रोत तथा साधनबाट विविध पेशागत ज्ञान अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले विविध तालिमहरु सञ्चालन गरिराखेको छ। प्रत्येक दिन सेनाभित्र हामी दुई कामहरु गर्छौ – फौजलाई तालिम प्रदान गर्नु र सिपाहीहरुलाई कमाण्डरको रुपमा विकास गर्नु भन्ने General Eric K Shinscki को भनाईअनुरुप नै यस गणले आ.व. २०६५/०६६ मा मात्र तालिम निर्देशन बमोजिम विविध ११ वटा तालिम सञ्चालन गरिसकेको छभने एउटा तालिम हाल सञ्चालन भैरहेको छ।

यस गणले वृत्तिविकास एवं व्यक्तिगत विकास हुने जस्तैः फष्ट/सेकेण्ड/थर्ड ग्रेड, सपोर्ट तालिम, कम्प्युटर तालिम वा अन्य प्राविधिक तालिमहरुमासमेत कोटा माग गरी शिक्षार्थीहरुलाई आफ्नो योग्यता, दक्षता, अनुशासन एव रोलक्रमअनुसार अन्यत्र तालिम गर्नसमेत पठाउने गरिएको छ। हालसम्म यस गणका १९१ जना सकलदर्जाले सेना जनमुखी तालिमसमेत सफलताका साथ पूरा गरिसकेका छन्।

यस गणमा आ.ब. २०६५/०६६ मा सञ्चालन भएका तथा सञ्चालनमा रहेका विविध तालिमहरु निम्नअनुसार रहेका थिए :

तालिमको नाम	अवधि	शुरु मिति	अन्तिम मिति	शिक्षार्थी संख्या
सि.न.३ ईन्फेन्ट्री अपग्रेड तालिम "ख" गुल्म	१० हप्ता	२०६४।०४।०१	२०६५।०६।०६	१२४
सि.न.४ ईन्फेन्ट्री अपग्रेड तालिम	१० हप्ता	२०६५।०८।०८	२०६५।११।०९	१२३
सि.न.३ सी.पी.एम.सी. तालिम	१० हप्ता	२०६४।०४।१२	२०६५।०५।०२	४०
सि.न.८ वि.क्या.ग्रेड ३ तालिम	१० हप्ता	२०६४।११।३०	२०६५।०२।०४	४०
सि.न.९ वि.क्या.ग्रेड ३ तालिम	१० हप्ता	२०६५।०४।२८	२०६५।०७।११	४०
सि.न.१ सेना जनमुखी तालिम	३ हप्ता	२०६४।११।१०	२०६५।०१।०४	९५
सि.न.२ सेना जनमुखी तालिम	३ हप्ता	२०६५।०१।०८	२०६५।०१।२३	९६
सि.न.१० वि.क्या.ग्रेड ३ तालिम	१६ हप्ता	२०६५।०८।१५	२०६५।११।३०	४०
सि.न.१ सामूहिक तालिम "घ" गुल्म	८ हप्ता	२०६५।१०।१९	२०६५।१२।१७	१३०
सि.न.१० बुन्टि आधार तालिम	६ हप्ता	२०६५।११।२०२	२०६६।०१।१२	२०
सि.न.२ सामूहिक तालिम "ग" गुल्म	८ हप्ता	२०६५।१२।१७	०६६।०२।१३	१३०
सि.न.६ वि.क्या.ग्रेड २ तालिम (हाल सञ्चालन भइरहेको)	१४ हप्ता	२०६६।०१।०२	२०६६।०४।१०	४०

(क) **काउण्टर इन्सरजेन्सी तथा ईन्फेन्ट्री अपग्रेड तालिम** :-
आ.व.२०६४।६५ र आ.व. २०६५।६६ मा यस गणले लगातारररुपमा ४ वटा गुल्महरु intact राखी काउण्टर ईन्सर्जेन्सी तथा ईन्फेन्ट्री तथा अपग्रेड तालिम लगातारररुपमा गराइसकेको छ। उक्त तालिम ३ चरणमा १० हप्ताको अवधिमा सञ्चालन गरिएको थियो। पहिलो चरणमा व्यक्तिगत तालिम दोश्रो चरणमा ईन्फेन्ट्री अपग्रेड तालिम र दोश्रो चरणमा काउण्टर इन्सर्जेन्सी तालिम गराउने गरिएको जसबाट जवानहरुको व्यक्तिगत एवं पेशागत ज्ञानमा वृद्धिहुनाको साथै leadership समेत वृद्धि भएको। हालसम्म उक्त तालिम सञ्चालन गर्न यस गणले श्री महावीर गण (रेन्जर) बाट Training Team झिकाएर उक्त तालिम सञ्चालन गर्ने गरेको थियो। सोही क्रमलाई निरन्तरता दिने क्रममा हाल आ.व. ०६६।६७ मासमेत सि.स ५ काउण्टर ईन्सर्जेन्सी तथा ईन्फेन्ट्री अपग्रेड तालिम सञ्चालन गर्ने यस गणको वार्षिक तालिम योजनामासमेत रहेको छ।

(ख) **सामूहिक तालिम** :-
आ.व. ०६५।६६ मा यस गणले २ चरणमा सामुहिक तालिम सञ्चालन गरिसकेको छ। पहिलो चरणको सामुहिक तालिम सि.सं. १ "घ" गुल्म सामूहिक तालिम मिति २०६५।१०।१९ गते शुरु भई मिति २०६५।१२।१७ गते समाप्त भएको थियोभने दोश्रो चरणको सि.सं. २ "ग" गुल्म सामूहिक तालिम मिति २०६५।१२।१७ गते शुरु भई मिति २०६६।०२।१३ गते मध्यपुतनाका पुतनापति उपरथी श्री नेत्रबहादुर थापाको निरीक्षण पश्चात् सोही मितिमा अन्तिम प्रवचन गर्नु भई समापनसमेत गर्नु भएको थियो।

दोश्रो चरणको सामूहिक तालिममा डेमोलिशन ब्रिफिङ्ग गरिँदै।

जनहित कार्यमा श्री कालीजंग गण

(क) बारा तथा पर्सा जिल्लामा अवस्थित बकैया, पसाहा तथा अन्य विभिन्न नदीहरुमा आएको बाढिको कारण विस्थापित भएका बाढी पीडितहरुलाई सैनिक श्रीमती संघको अगुवाईमा राहत वितरण गरेको थियो।
(ख) तत्कालीन निजगढ पोष्टबाट गएका उद्धार टोलीले बस दुर्घटनामा परी लाल बकैया नदिमा हराइरहेका व्यक्तिहरुको उद्धार एवं खोजी कार्य गरेको थियो।
(ग) बारा तथा पर्सा जिल्लामा तराईवासीहरुको महान् पर्व छटको अवसरमा यस गणका सकल दर्जाले नजिकको ताल तलाउ खोला किनार सरसफाई गरी स्थानीय बासिन्दाको सहयोग गरेको थियो।
(घ) बाढीपीडितहरुको लागि पर्सा जिल्लामा सकलदर्जाले श्रमदान गरी सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गर्न योगदान पुऱ्याएको थियो।
(ङ) बझाङ्गस्थित भोपुर ब्यारेक (तत्कालीन गुल्म) तैनाथ हुँदा स्थानीय बासिन्दाहरुको लागि बझाङ्गकै झोता गा.वि.स.मा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरी औषधी वितरण गरेको थियो।
(च) बझाङ्गस्थित त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालयका गरिब छात्र तथा छात्राका लागि तत्कालिन गुल्म छदा पाठ्य पुस्तक वितरण गरेको थियो।
(छ) सेति नदिले भोपुर गा.वि.स. चैनपुर बझाङ्ग कटान गरेपछि तत्कालीन गुल्मका उद्धार टोलीले बाढीपीडित बासिन्दाहरुको उद्धार कार्य गरेको थियो।

गणद्वारा गरिएका निर्माण कार्यहरु

क्वार्टरगार्डमा निर्माण गरिएको शौचालय

निर्माणाधीन जवान लाइन

पाहुना घर

मोटर ग्यारेज

जवान वर्ष मनाउने क्रममा श्री कालीजंग गण

जंगी अड्डाको निर्देशनअनुसार जवानहरुको हौसलाको लागि नेपाली सेनाले आ.व. २०६५/०६६ लाई जवान वर्षकोरुपमा भव्यताका साथ मनाएको थियो । सोही बमोजिम जवान वर्ष २०६५/०६६ को प्रत्येक महिनाको अन्तिम हप्ताको कुनै एक दिन पारेर यस गणले विविध मनोरञ्जन, खेलकुद, सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा वडाखानाको आयोजना गर्ने गरेको छ । यसै सन्दर्भमा जवान वर्ष २०६५/०६६ अझ बढी भव्यताका साथ सु–सम्पन्न गर्नको लागि सेना दिवसको अवसर पारेर सेना दिवश तथा जवान वर्ष मनाउन विविध सांस्कृतिक तथा खेलकुदको कार्यक्रमसमेत आयोजना गरिएको थियो । जवान वर्ष मनाउने क्रममै जवानहरुको हितको लागि खाना तातो राख्ने वेनमेरी सेटको खरिद गरिएको थियोभने जवानहरुको लागि प्रति व्यक्ति ६ का दरले स्टिल प्लेट जोड कार्य साथै प्रति जवान कोरियन ब्ल्याङ्केट पनि खरीदगरि वितरण गरिएको थियो । जवान वर्ष मनाउने क्रममै सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान घोषणा समेत गरिएको थियो ।

बिनमेरी

थाल

ब्ल्याङ्केट

सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान

गुल्मी जिल्ला, भनभने गा.वि.स. ६ नेटाखर्क घर ठेगानाभएका नं. २०६८३६ प्युठ विष्णुप्रसाद पन्थी यस गणको सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान घोषित हुनुभएको छ । वि.सं. २०४२ साल मङ्सिर ६ गते जन्मनुभई वि.सं. २०६० माघ ५ गतेबाट सैनिक सेवा प्रवेश गर्नुभएको पन्थीले आर्मीतर्फ थर्डक्लास र निजामतितर्फ आई.कम. सम्मको अध्ययन पूरा गर्नुभएको छ । उहाँले युनिट आधार तालिममा प्रथम, विल्लादार क्याडर तेस्रो ग्रेडमा द्वितीय, जी.पी.एम.जी. तालिममा द्वितीय स्थान हासिल गर्नुभएको छभने निजामतितर्फ कम्प्युटर आधार तालिम र हेभि ड्राईभिङ्ग तालिमसमेत पूरा गरिसक्नु भएको छ ।

जनहित/सामाजिक कार्यमा कालीजंग

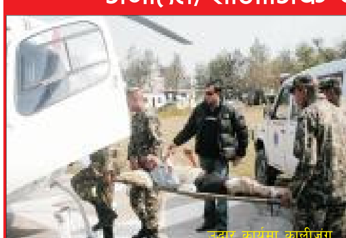
उद्धार कार्यमा कालीजंग

कालीजंग गणका निवर्तमान मा.उ.से. श्री कालुसिंह रोकायाकी धर्मपत्नीबाट उद्घाटन गरिँदै गणद्वारा निर्मित सार्वजानिक शौचालय

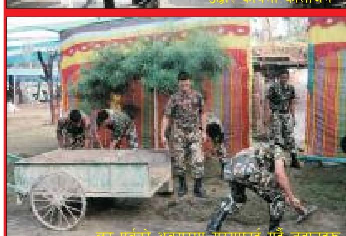
छठ पर्वको अवसरमा सरसफाई गर्दै जवानहरू

वडादशैंको उपलक्ष्यमा परम्पराअनुसार फूलपाती भित्र्याईंदै

सैनिक श्रीमती संघद्वारा कालीजंग गणको सहयोगमा बाढीपीडितहरुलाई राहत सामग्री वितरण गरिँदै

छठ पर्वको अवसरमा धार्मिकस्थल सरसफाई गर्दै जवानहरू

महत्वपूर्ण निरीक्षण भ्रमणहरु

श्री कालीजंग गणलगायत अन्तरगतका गुल्म तथा पोष्टहरुमा प्रधान सेनापतिलगायत अन्य रथीवृन्द तथा महा सेनानीहरुले निम्नानुसार निरीक्षण भ्रमण गर्नुभई यस गणलगायत गणका सकलदर्जाको हौशला अभिवृद्धि गर्नुको साथै गणले गरेको कार्यको प्रशंसा गर्दै सबैको मनोवल उच्च राखी राष्ट्र तथा राष्ट्रवासीप्रति मन, वचन, कर्मले समर्पित रही कार्य सम्पादन गर्न निर्देशन दिनु भएको थियो ।

(क) वि.सं २०६५/०८/२१ गते प्रधान सेनापति महारथी श्री रूकमाङ्गद कटवालबाट निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

(ख) वि.सं २०६६/०३/२२ र २३ गते श्री मध्य पृतनापति उपरथी श्री नेत्रबहादुर थापाबाट गण हे.क्वा. लगायत गण अन्तर्गत गुल्म तथा पोष्टहरुको निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

(ग) वि.सं ०६५/०६/१७ गते DGMO उपरथी श्री गौरव शम्शेर ज .व.रा. बाट निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

(घ) वि.सं २०६५/८/१५ गते कार्यरथी उपरथी श्री नेपाल भुषण चन्दबाट निरीक्षण भ्रमण ।

गणको निरीक्षण भ्रमणको क्रममा मध्यपृतनापति

(ङ) वि.सं २०६६/०२/२९ गते श्री नं. ७ वाहिनी अड्डाका वाहिनीपति सहायक रथी श्री राजेन्द्र विक्रम शाहबाट यस गण हे.क्वा.लगायत अन्तर्गतका गुल्म तथा पोष्टहरुको निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

क्वार्टरगार्ड निरीक्षण गर्नुहुँदै नं. ७ वाहिनीपति ।

(च) वि.सं २०६५/०७/१३ गते श्री मध्य पृतना हे.क्वा. का निमित्त पृतनापति सहायक रथी श्री दमन घलेबाट निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

(छ) वि.सं २०६५/०९/१४ गते श्री निरीक्षणाधिकृत विभागका महासेनानी श्री आमोद नरसिह राणाबाट Operational Readyness सम्बन्धी निरीक्षण भ्रमण ।

(ज) वि.सं २०६५/१०/२९ गते श्री खाद्य तथा परिवहन निर्देशनालयका महासेनानी श्री निरञ्जन विक्रम राणाबाट राशन स्पेसीफिकेसन सम्बन्धी निरीक्षण भ्रमण ।

(झ) वि.सं २०६६/३/२५ गते श्री नं. ७ वाहिनी अड्डाका सहायक वाहिनीपति महासेनानी श्री रतिन्द्र खत्रीबाट यस गण तथा अन्तर्गतका गुल्म र पोष्टहरुको निरीक्षण भ्रमण तथा सम्बोधन ।

वाहिनीपति ट्रफी तथा खेलकुद

वाहिनीपति ट्रफी विजेता फस्ट रैफल गणलाई ट्रफी प्रदान गर्ने तयारी

मार्च पास

गण फुटबल टोली

पोलभोल्ट

वार्षिकोत्सव

वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित बिङ्गो खेलको एक झलक

तालिम

हुल नियन्त्रण तालिम अभ्यास गर्दै जवानहरु

पेशागत तालिमको दौरानमा जवानहरु

श्री जबर जंग गणको संक्षिप्त इतिहास

"दृढता र विजय" आदर्श बाक्य बोकेको नेपालको धेरै पुराना पल्टनहरुमध्ये श्री जबर जंग गण पनि एक हो। यो गण श्री ५ महाराजाधिराज रण बहादुर शाहको राज्यकालमा वि.सं. १८४८ साल जेठ ५ गते श्री जबर जंग कम्पनीको नाममा खडा भएको थियो। त्यसबखत बहादुर शाह नायब थिए। नेपालको राष्ट्रिय एकिकरणमा यो पल्टनले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो। वि.सं. १८४८ सालमा यो जबर जंग कम्पनीको रुपमा कुमाउमा रहेको थियो। त्यसबेला नेपालको सिमा विस्तार गर्ने महान अभियानमा यो कम्पनीको ठूलो योगदान रहेको देखिन्छ। पुरानो अभिलेख अनुसार यो जबर जंग कम्पनी एक पटक वि.सं.१८७२ सालमा खारेजीमा परी वि.सं.१९११ सालमा खडा भएको थियो। वि.सं.१९१२ सालमा यो पल्टनमा अधिकृत र जवानहरु गरी जम्मा ८९० जना थिए तर पुन वि.सं.१९१२ सालमा खारेजीमा पर्‍यो। तर पछि वि.सं.१९१४ मा पुन खडा भयो, वि.सं.१९१६ सालमा एक पटक फेरी खारेजीमा परी पुनः १९२३ सालमा खडा भएको थियो।

यस जबर जंग पल्टनले वि.सं.१९७१ देखि वि.सं. १९७५ सम्म अवोटावादमा ग्यारिजन डिउटी गरेको थियो। वि.सं.२००५ सालमा श्री शम्शेर दल गणको अर्धाङ्ग बनी तत्कालीन भारतको उत्तरपश्चिम सिमानाको नौ शेरामा तैनाथ रह्यो। वि.सं.२००९ सालमा नेपाली सेनाको पुर्नगठनको क्रममा पुनः खारेजीमा पर्‍यो। वि.सं.२०३९ साल जेष्ठ ५ गते अनाश्रित गुल्मको रुपमा सुनसरी जिल्लाको कुशाहस्थित कोशीटप्पुमा पुनः यो पल्टन खडा भएपश्चात वि.सं. २०५२ साल फागुन १७ गते यस गणले अ.नि., प.नि., सहायक२ गरी जम्मा४ निशान प्राप्त गरेको थियो। त्यसपछि वि.सं.२०६० साल मंसिर १९ गते ने.से.आ.नं.१८७२/६० अनुसार गुल्मबाट श्री जबर जंग गणमा परिणत भई हाल झापास्थित चारआली व्यारेकमा तैनाथ रहेको छ। वि.सं.२०६४ साल बैशाख १२ गते यस गणको निशान भगवतीको फर्दा फेरिएको छ।

प्र.से. बालकृष्ण खड्का
गणपति

श्री जबर जंग गणको निशान

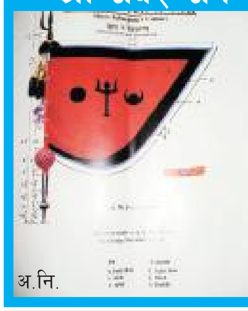
अ.नि.

प.नि.

विगतको द्वन्द्वको समयमा कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा वीरगति प्राप्त गर्ने यस गणका वीरयोद्धाहरु

१ २ ३ ४ ५ ६ ७

८ ९ १० ११ १२ १३ १४

सि. नं.	दर्जा	नामथर	ठेगाना	वीरगति प्राप्त स्थान	वीरगति प्राप्त मिति
१	स.से.	भिम बहादुर कार्की	डाँडागाउँ-७, धनकुटा	सुरुङ्गा, झापा	वि.सं.२०६२।१२।२४
२	जम	तोरण बहादुर बोगटी	कल्याणपुर-४, नुवाकोट	पुवा खोला, ईलाम	वि.सं. २०६१।१०।७
३	हु	कमल बहादुर सार्की	हंसपुर-१, कास्की	पुवा खोला,ईलाम	वि.सं. २०६१।१०।७
४	अम	रामकुमार पोखेल	सुनटोल-८, काठमाण्डौ	सुरुङ्गा, झापा	वि.सं. २०६२।१२।२४
५	अम	तोपसिंह खड्का	भरौल-४, सुनसरी	सुरुङ्गा, झापा	वि.सं. २०६२।१२।२४
६	अम	तिलक बहादुर देवकोटा	दुधौली-१, सिन्धुली	भद्रपुर, झापा	वि.सं. २०६१।२।२८
७	प्यूठ	अमृत बहादुर वि.क.	सिद्ध-१, कास्की	सुरुङ्गा, झापा	वि.सं. २०६२।१२।२४
८	प्यूठ	धनराज वि.क.	कल्याणपुर-७, चितवन	पुवा खोला ईलाम	वि.सं. २०६१।१०।७
९	सि	पहलमान तामाङ्ग	धौलीखर्क-२, धनकुटा	फावाखोला ताप्लेजुङ्ग	वि.सं. २०५९।५।९
१०	सि	नरेन्द्र सिंह ठगुन्ना	बसन्तपुर-५, वैतडी	सुरुङ्गा, झापा	वि.सं. २०६२।१२।२४
११	सि	तेज बहादुर थारु	न्याउलापुर-९, वर्दिया	चन्द्रगढी, झाप	वि.सं. २०६०।१०।२६
१२	सि	टिकाराम भण्डारी	गागलभदौरे-९, रामेछाप	फिदिम पांचथर	वि.सं. २०६१।१।१३
१३	सि	ललित बहादुर राई	महेन्द्रनगर-५, सुनसरी	महमाई, ईलाम	वि.सं. २०६२।७।३
१४	सि	मनोज बानियाँ	मुर्क्तिढुङ्गा-८, धनकुटा	पुवा खोला ईलाम	वि.सं. २०६१।१०।७

२१९ औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न

प्रत्येक वर्षको जेठ ५ गते यस गणले आफ्नो वार्षिकोत्सव भव्यताकासाथ मनाउँदै आइरहेको छ। वार्षिक उत्सवको समयमा विधिपूर्वक पूजा अर्चना गर्ने तथा अन्तरगुल्म खेलकुद प्रतियोगिता, विभिन्न पेशागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने प्रति-योगिताहरुको साथसाथै विभिन्न साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा उपस्थित पाहुनाहरुको लागि समेत विभिन्न मनोरञ्जनात्मक खेलहरुको आयोजना गर्ने गरिन्छ। सो अवसरमा विभिन्न प्रतियोगिताहरुमा उत्कृष्ट हुने गुल्मलाई च्याम्पियन ट्रफी लगायत व्यक्तिगत विधामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुनेहरुलाई शिल्ड तथा नगद पुरस्कार वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। त्यस्तै वर्षभरीमा सर्वोत्कृष्ट तथा उत्कृष्ट कार्य गर्ने व्यक्तिहरुलाई समेत पुरस्कार प्रदान गर्ने प्रचलन छ। वार्षिक उत्सवको अवसरमा गणका सकलदर्जाको परिवारजनकोलागि समेत गणले बडा भोजको आयोजना गर्दै आइरहेको छ। जसको फलस्वरुप सकलदर्जाका परिवारहरु समेत एक आपसमा घुलमिल भई मेलमिलापको भावना वृद्धि भइरहेको पाइन्छ। यस वर्ष पनि गत जेठ ५ गते यस गणले भव्य कार्यक्रमहरुसहित वार्षिक उत्सव सम्पन्न गरेको छ। पूर्वी पृतनापति उपरथी श्री राम बहादुर गुरुङ्ग प्रमुख अतिथिको रुपमा वार्षिक उत्सव समारोहमा सहभागी हुनुभई साँस्कृतिक कार्यक्रमहरुसमेत अवलोकन गर्नुकोसाथै वडा भोजमा सरिक हुनुभएको थियो।

वार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित अन्तरगुल्म खेलकुद कार्यक्रममा सर्वोत्कृष्ट गुल्म "घ" गुल्मलाई रनिङ्ग सिल्ड प्रदान गर्नुहुँदै पृतनापति उपरथी श्री राम बहादुर गुरुङ्ग।

निशान पूजा गर्नुहुँदै गणपति

बाहिनीपति ट्रफी २०६५ श्री जबर जंग गणका गणपतिलाई प्रदान गर्नुहुँदै श्री नं.२१ बाहिनीपति स.र.श्री राज राणा।

वि.सं. २०३९ सालदेखि हालसम्म तैनाथ रहेको स्थानहरु

स्थान	मिति	
	देखि	सम्म
कोशी टप्पु, सुनसरी	वि.सं. २०३९।३।५	वि.सं. २०४१।८।१५
चन्द्रगढी, झापा	वि.सं. २०४१।८।१६	वि.सं. २०४४।११।१५
राजविराज, सप्तरी	वि.सं. २०४४।११।१६	वि.सं. २०४८।१३।१९
भोजपुर, भोजपुर	वि.सं. २०४८।१।२।२०	वि.सं. २०५३।९।३०
कोशीटप्पु, सुनसरी	वि.सं. २०५३।९।३०	वि.सं. २०५५।११।१५
तोक्मेडाँडा, ताप्लेजुङ्ग	वि.सं. २०५५।११।१६	वि.सं. २०६०।९।१
चन्द्रगढी, झापा	वि.सं. २०६०।९।२	वि.सं. २०६१।९।२९
चारआली, झापा	वि.सं. २०६१।९।२९	हालसम्म

निशान भगवती सम्बन्धी धार्मिक परम्पराहरु

निशान झण्डा :

१ (क) मूल दायाँ अ.नि. निशान झण्डा- १,

(ख) मूल दायाँ अ.नि. निशानको सहायक झण्डा- १

(ग) मूल बायाँ प.नि. निशान झण्डा-१,

(घ) मूल बायाँ प.नि. निशानको सहायक झण्डा- १

निशान भगवतीको विशेष वलि पूजा सम्बन्धी

३. (क) दैनिक विहान वेलुका गणको मूल पण्डितबाट नित्य पूजा अर्चना गर्ने र टिका प्रसाद गणका सकल दर्जालाई लगाई दिने गरिन्छ।

(ख) हरेक वर्षको बडादशैंको महानवमी र चैते दशैको चैत्र अष्टमीको दिन निशान भगवतीलाई मौलो परीसरमा लगि का.र.वि.(वे.वृ.)को शुभ साईत अनुसार कुविण्डो, बोका तथा रांगोको वलि चढाई पूजा अर्चना गर्ने गरिन्छ।

(ग) निशान भगवतीलाई स्थानान्तरण गर्नु पर्दा शुभ साईतमा विधिवत पूजा अर्चना गरी वलि चढाई सलामी दिएर मात्र तोकिएको स्थानमा स्थानान्तरण गरिन्छ।

(घ) निशानको फर्दा(झण्डा) बदली गर्नुपरेमा मौलो परिसरमा ल्याई निशान भगवतीको विधिवत पूजा अर्चना गरी रांगो, बोका, कुविण्डोको बलि चढाएर मात्र शुभ साईतमा फर्दा फेर्नु पर्छ।

(ङ) हरेक वर्षको बार्षिक उत्सवको दिन निशानको पूजा अर्चना गरी वलि चढाई गणको नयाँ झण्डा फेर्नुपर्छ।

निशान भगवती बाहिर निकाल्दाका नियमहरु

४. (क) निशान भगवतीको यथा स्थानमा नै क्षमा पूजा गरी प्रार्थना गर्नु पर्छ।

(ख) निशान भगवतीलाई पूजा कोठाको ढोकासम्म मूल पण्डित वा गणका प्र.सु.द्वारा ल्याउने र निशान बोक्ने व्यक्तिलाई दिनु पर्छ।

(ग) मूल निशान अ.नि., प.नी. बोक्ने पदिक २, सहायक निशान बोक्ने हुद्दा २ जना, खुकुरी गार्ड अन्यदर्जा २ जना हुनुपर्छ।

(घ) पूजा कोठाबाट निशान भगवतीलाई बाहिर निकालीसकेपछि सम्मान गारतले सलामी दिनु पर्छ।

(ङ) निशान भगवती मार्च गर्दाको तर्तिब पहिला व्याण्ड वा वाजा बजाउने टोली, सुरक्षा गार्ड, निशान बोक्ने टोली दायाँ बायाँ खुकुरी गार्ड र अन्त्यमा सम्मान गार्ड टोली हिड्नु पर्छ।

(च) मौलो पूजा स्थानमा पुऱ्याइसकेपछि निशान भगवतीलाई अ.नि. दायाँ प.नि.बायाँ र सहायक निशान अ.नि.को दाहिना र प.नि.को बायाँ पर्नेगरी ऱ्याकमा राखिन्छ।

(छ) गण स्थानान्तरणको समयमा निशान पूजा कोठाका सामानहरु गणपति, प्र.सु. र मूल पण्डितसगै लैजाने व्यवस्था गर्नुपर्छ।

(ज) यसरी स्थानान्तरण गर्दा शुभ साईतमा निशानलाई पूजा स्थानमा ल्याई निशान सलामी दिई कुविन्डो, बोकाको बली चढाई भोग गर्नुपर्छ। पुनः तोकिएको स्थानमा पुगि निशान सलामी दिई बोका, कुविण्डोको वलि चढाएर मात्र निशान राख्ने कोठा वा घरमा भित्र्याउनु पदर्छ।

(झ) गणका कुनैपनि दर्जाका व्यक्ति वा अन्य कुनैपनि व्यक्तिहरुले निशान भगवतीलाई वलि चढाउने भाकल गरेको छ भने बडा दशैंको महानवमी र चैते दशैंको अष्टमीको दिन मौलो परिसरमा निशान पूजा भएको समयमा वर्षमा २ पटक मात्र भाकल वलि पूजा गर्न पाइन्छ।

(ञ) बडा दशै र चैते दशैमा मात्र निशान भगवतीलाई मौलो परिसरमा लगिन्छ। वार्षिक उत्सवको दिन निशान पूजा कोठा भित्र नै पूजा अर्चना गरिन्छ।

खेलकुद

श्री जबर जंग गणले आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै शारीरिक तथा मानसिक तन्दुरुस्तीकालागि खेलकुदलाई निकै नै महत्व दिदै आएको छ। यस गणले मनाउँदै आएको वार्षिक उत्सव समारोहमा विभिन्न खेलकुदहरु जस्तै अन्तरगुल्म फुटवल, भलिवल, बास्केटबल, तानडोरी तथा विभिन्न एथलेटिक्स खेलहरु आयोजना गरी उत्कृष्ट हुने गुल्म तथा व्यक्तिलाई गणपतिबाट पुरस्कार वितरण गर्ने गरिन्छ। साथै यस गणको खेलकुद क्षेत्रमा स्थापनाकालदेखि नै उच्चस्तरको प्रदर्शन रहँदै आएको छ। तसर्थ राष्ट्रिय खेलाडीहरु समेत यस गणबाट उत्पादन भई राष्ट्रकै गौरव बढाउने खेलाडीको रुपमा चिनिएका छन्। विभिन्न समयहरुमा भएको किङ्गस व्यानर प्रतियोगिताहरुमा यस गणले तल उल्लेख भए बमोजिमको नतिजा हासिल गर्न सफल भएको थियो।

मिति	विवरण	नतिजा	कैफियत
वि.सं.२०३१ साल	किङ्गस व्यानर प्रतियोगिता	द्वितीय	गुल्म स्तरको प्रतियोगिता
वि.सं.२०३४/४४ साल	वीरेन्द्र ट्रफी प्रतियोगिता	तृतीय/चतुर्थ	गुल्मस्तरको प्रतियोगिता

जबर जंग गणको धार्मिक परम्परा

(क) हरेक महिनाको शुक्ल पक्षको एकादशीको दिन बिहान सत्यनारायणको पूजा अर्चना गरी टिका प्रसाद वितरण गरिन्छ।

(ख) हरेक वर्षको हरिशयनी एकादशीको दिन गणका सकलदर्जाबाट स्नान गरी तुलसी रोपण गरी पूजा अर्चना गरीसकेपछि एक छाक मात्र फलाहार भोजन गरिन्छ।

(ग) हरेक वर्षको असार १५ गते गणका सकलदर्जालाई दही चिउरा खुवाइन्छ।

(घ) हरेक वर्षको श्रावण १५ गते गणका सकलदर्जालाई खीर खुवाइन्छ।

(ङ) हरेक वर्षको जनै पूर्णिमाको दिन जनै तथा रिखी डोरा लगाई गणका सकलदर्जालाई क्वाँटी खुवाइन्छ।

(च) हरेक वर्षको नाग पञ्चमीको दिन व्यारेक, घरहरुमा नागको तस्वीर टाँसिन्छ।

(छ) हरेक वर्षको पौष शुक्ल पूर्णिमाको दिनदेखि श्री स्वस्थानी देवीको कथा वाचन गरी माघ शुक्ल पूर्णिमाको दिन श्री स्वस्थानीको पूजा अर्चना गरिन्छ।

(ज) प्रत्येक वर्षको नवरात्र घटस्थापनाको दिन निशान पूजा कोठामा जमरा राखी विजया दशमीको दिन विहानसम्म मूल पण्डितबाट विहान वेलुका चण्डी पाठ गरी विजया दशमीको दिन विहान शुभ साईतमा टिका जमरा विसर्जन गरी मूल पण्डितबाट गणपतिलाई र गणपतिबाट गणका (ईच्छुक) सकलदर्जालाई टिका जमरा लगाई आर्शिवाद प्रदान गर्नुकासाथै हर्षोल्लासपूर्वक सकलदर्जाबाट विजया दशमी मनाइन्छ। कोजागत् पूर्णिमाको दिन विहान नजिकको नदी नाला वा तलाउमा लगि टिका जमरा सेलाउने काम गरिन्छ।

(झ) हरेक वर्षको तिहारमा क्रमशः काग, कुकुर, गाई, गोरुको पूजा गरी लक्ष्मी पूजाको दिन साँझ लक्ष्मी पूजा गरी व्यारेक घरहरुमा दिपावली गर्ने, व्यारेक हाताभित्र गणका सकलदर्जाले ईच्छा अनुसार देउसी, भैलो खेल्ने र औंसीको दिन बेलुकाको छाक गणका सकलदर्जालाई सेलरोटी खुवाई तिहार हर्षोल्लास तरिकाले मनाइन्छ।

(ञ) हरेक वर्षको हरिबोधनी एकादशीको दिन तुलसी विसर्जन पूजा गरिन्छ। गणका सकलदर्जालाई एक छाक मात्र फलाहार भोजन खुवाइन्छ।

(ट) हरेक वर्षको माघ १ गते माघे संक्रान्तिको दिन बिहान गणका सकलदर्जालाई चाकु, तरुल, कन्दमूल र खिचडी खुवाइन्छ।

(ठ)हरेक वर्षको शिवरात्री (सेना दिवस)को दिन शिव मन्दिर परिसरमा शिव धुनी जगाई पूजा अर्चना गरी व्यारेक घर हरुमा साँझ दिपावली गरिन्छ।

(ड) निशानको विशेष पूजाको दिन स्थान विशेषका वरीपरीका ईष्ट देवी देवताहरुको पनि पूजा अर्चना गरिन्छ।

(ढ) गणमा कुनै अप्रिय अवस्था आइपरेमा निशानमा क्षमा पूजा तथा स्वस्ति शान्ति पूजा गरिन्छ।

गणको आन्तरिक पूजा

(क) हरेक महिनाको १ गते गणपतिबाट निशानको पूजा अर्चना गरिन्छ।

(ख) हरेक शनिवार गणका प्र.सु.(जेष्ठ पदिक) निशान भगवतीको दर्शन गरी क्षमा अर्चना गरिन्छ।

(ग) अन्य युनिटबाट सरुवा भै वा नव नियुक्त भई आउनु हुने अधिकृत, पदिक तथा अन्य दर्जालाई निशान भगवतीको दर्शन गराई टीका लगाइदिने गरिन्छ।

काटमार नगर्ने दिनहरु

(क) हरेक एकादशी, औँशी तथा धार्मिक सँस्कार अनुसारका दिनहरु।

(ख) नागपञ्चमी, रामनवमी र शिवरात्री आदि विशेष दिनहरु।

(ग) हरेक सोमबार (नेपाली सेनाको प्रचलित धार्मिक परम्परा बाहेक)।

श्री जबर जंग गणको युद्ध गाथा

१. राष्ट्रिय एकिकरणको क्रममा र आधुनिक नेपालको विस्तृत सिमा निर्धारण पुरा भएपछि पनि वीर नेपालीहरुले धेरै लडाईहरु लडेका थिए। यस क्रममा नेपालको दक्षिणतर्फ उर्लेर आइरहेको ब्रिटिस साम्राज्यवादको बाढीलाई रोक्न र राष्ट्रिय स्वाधिनता जोगाउन नेपाली सेनाले इष्ट इन्डिया कम्पनीको विशाल हात–हतियारले प्रशिक्षित सेनासँग डटेर मुकाविला मात्र गरेनन्, अपितु कतिपय रणक्षेत्रहरुमा वैरीलाई घुँडा टेकाए। ती नेपाली वीर वीरङ्गनाहरुको सम्झना हरेक नेपालीको हृदयमा अमर छन्। त्यही क्रममा जबर जंग गणले लडेका विभिन्न युद्धहरुः

(क) **कांगडाको युद्ध**: राष्ट्रिय एकिकरणको अभियानमा यसले सशक्त रुपमा भाग लिदैं वि.सं.१८६३ देखि १८६६ सालमा कांगडामा लडाई लडी विजयी भएको थियो। हन्डुर, सिरमौर र गढवालसँग भएको लडाईमा लड्ने र विजयी हुनेमध्ये जबर जंग कम्पनी पनि एक हो।

(ख) **सिपाही विद्रोह(Sepoy Mutiny)**:वि.सं. १९१४ देखि १९१५ सालमा ब्रिटिश भारतमा त्यहाँको सैनिकहरुबीच ठूलो विद्रोह मच्चियो। ब्रिटिश भारतको तत्कालिन सरकारले विद्रोहबाट आत्तिएर नेपालसँग सैनिक सहायता माग्यो। त्यसैले उक्त विद्रोह दवाउन र आन्तरिक शान्ति सुरक्षा कायम गर्न नेपालबाट खटिने पल्टनमध्ये यस पल्टन पनि लखनउ गई त्यो विद्रोह नियन्त्रणमा लिन महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो।

(ग) **प्रथम विश्वयुद्ध(World War I)** वि.सं.१९७१ देखि १९७५ सालसम्म भएको प्रथम विश्वयुद्धमा श्री ३ महाराज चन्द्र शम्सेरले बाहिरी विश्वको ध्यान नेपालतर्फ आकृष्ट गर्न, विश्वभर नै नेपाली वीरता प्रदर्शन गर्न, अन्तर्राष्ट्रिय ख्याति नेपाललाई दिलाउन र भरसक अंग्रेजलाई खुशीपारी सुगौली सन्धिद्वारा नेपाललाई परि राखेको मर्काहरु फुकाउन ब्रिटिश सरकारको अनुरोधमा नेपाली सेनाको २० पल्टन ब्रिटिश-भारतमा खट्टीएका थिए। सो युद्धमा यस पल्टनले ग्यारिजन ड्युटी र आन्तरिक सुरक्षाकोलागि पद्मम शम्सेरको नेतृत्वमा ५५९ को नफीमा उत्तर–पश्चिम सिमाना क्षेत्र (जसको हे.क्वा. काकुल) मा जबर जंग पल्टन पनि खट्टिएको थियो।

(घ) **दोश्रो विश्वयुद्ध(World War II)**: वि.सं. १९९६ सालदेखि वि.सं.२००२ सालसम्म भएको दोश्रो विश्वयुद्धमा ब्रिटिश सरकारले नेपालसँग सैनिक सहायता माग्यो। त्यसबेला प्रधानमन्त्री श्री ३ महाराज जुद्ध शम्शेरले मित्रराष्ट्र वेलायतको सहयोगार्थ दोश्रो विश्वयुद्धमा भारतीय उपमहादीप नौसेरामा आन्तरिक सुरक्षा अर्थात Garrison Duty गर्न भनी जबर जंग पल्टनलाई खटाएर पठाएको थियो।

(ङ) **हैदराबाद विद्रोह**: वि.सं.२००५ सालमा भारतमा रजौटाहरुले स्वाधिनताको लागि ठूलो गोलमाल मच्चाए पछि भारत सरकारको अनुरोधमा त्यहाँ शान्ति सुरक्षा कायम गर्न नेपालबाट जबर जंग पल्टन ९ महिनासम्म खट्टिएर भारतको हैदरवादमा गएको थियो।

(च) **प्रतिविद्रोहको कारवाहीको दौरानः** वि.सं. २०५८ साल मंसिर महिनाबाट तत्कालीन विद्रोही विरुद्ध नेपाली सेना परिचालन भएपछि श्री जवर जंग गणले आफ्नो जिम्मेवारी क्षेत्रमा विभिन्न प्रभावकारी सैनिक कारवाहीहरु संचालन गरी सफलतापूर्वक आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्न सफल भएको थियो।

विगतमा प्रतिकारात्मक कारवाहीका क्रममा घाइते भएका गणका जवानहरु

दर्जा	नामथर	ठेगाना	घटना भएको स्थान	घटना भएको मिति
हु.	विष्णु प्रसाद न्यौपाने	पुतलीबजार–१३,स्याङ्जा	गौरिगंज, झापा	वि.सं. २०५१।०७।२२
अम.	मेघ बहादुर गनाभाट	भानु–२, तनहुँ	मुनडा, झापा	वि.सं. २०६२।११।२८
प्युठ	डम्बर बहादुर थापा	दुगाड–६, कैलाली	महमाई, ईलाम	वि.सं. २०६२।०८।२४
सि.	कविराज अम्गाई	बुङ्कोट–८, गोरखा	फाइदाङ पाँचथर	वि.सं. २०६१।०६।११
,,	कृष्ण बहादुर महत्तरा	नवलकोट–१, दैलेख	मुनडा, झापा	वि.सं. २०६२।११।२८

वि.सं. २०३९-२०६० सालसम्मका तत्कालीन गुल्मपतिहरु

दर्जा	नामथर	मिति		नियुक्ति	हालको दर्जा
		देखि	सम्म		
सेनानी	श्री गजबसिंह राई	वि.सं.२०३९।११।१५	वि.सं.२०४३।०।३	गुल्मपति	उ.प्र.
सेनानी	श्री केदारनाथ दुलाल	वि.सं.२०४३।०।३	वि.सं.२०४४।११।२	गुल्मपति	म.से.
सेनानी	श्री नर बहादुर राउत	वि.सं.२०४५।११।२	वि.सं.२०४७।३।१४	गुल्मपति	उ.प्र.
सेनानी	श्री जनक प्रकाश थापा	वि.सं.२०४७।३।१४	वि.सं.२०४९।७।१५	गुल्मपति	स.प्र.रथ नरसा
सेनानी	श्री विजयराज कार्की	वि.सं.२०४९।७।१५	वि.सं.२०५२।१०।१९	गुल्मपति	म.से.
सेनानी	श्री गोपाल कार्की	वि.सं.२०५२।१०।१९	वि.सं.२०५४।४।११	गुल्मपति	म.से.
सेनानी	श्री सुवर्ण बहादुर थापा	वि.सं.२०५४।४।११	वि.सं.२०५६।१०।१४	गुल्मपति	म.से.
सेनानी	श्री गणेश बहादुर कार्की	वि.सं.२०५६।१०।१४	वि.सं.२०५८।३।१५	गुल्मपति	प्र.से.
सेनानी	श्री रुद्र कुमार आङ्बो	वि.सं.२०५८।३।१५	वि.सं.२०५९।७।२१	गुल्मपति	प्र.से.
सेनानी	श्री प्रकाश आचार्य	वि.सं.२०५९।७।२१	वि.सं.२०६०।१।२९	गुल्मपति	प्र.से.

श्री जबर जंग गणमा परिणत भएपश्चात्का गणपतिहरु

दर्जा	नामथर	मिति		नियुक्ति	हालको दर्जा
		देखि	सम्म		
प्र.से.	श्री सुरेश कुमार कार्की	वि.सं.२०६०।११।२८	वि.सं.२०६२।३।२७	गणपति	प्र.से.
प्र.से.	श्री सरद ढकाल	वि.सं.२०६२।३।२७	वि.सं.२०६४।१।१५	गणपति	प्र.से.
प्र.से.	श्री कोषराज घिमिरे	वि.सं.२०६४।१।१६	वि.सं.२०६६।३।७	गणपति	प्र.से.
प्र.से.	श्री बालकृष्ण खड्का	वि.सं.२०६६।३।७	हालसम्म	गणपति	प्र.से.

वि.सं.२०३९ साल देखि हालसम्मका सि.सु. तथा प्र.सु.हरु

दर्जा	नामथर	मिति		अन्तिम दर्जा
		देखि	सम्म	
सु.	डम्बर बहादुर गुरुङ	वि.सं.२०३९।२।१५	वि.सं.२०४२।४।१९	मा.उ.से.
,,	खिमानाथ उपाध्याय	वि.सं.२०४२।४।१९	वि.सं.२०५१।११।२१	मा.उ.से.
,,	नारायण प्रसाद घिमिरे	वि.सं.२०५१।११।२१	वि.सं.२०६३।११।१५	सु.
प्र.सु.	भिम बहादुर अधिकारी	वि.सं.२०६३।११।१५	वि.सं.२०६५।११।२१	मा.उ.से.
,,	युवराज नेवाई	वि.सं.२०६५।११।२१	हालसम्म	

हाल श्री जवर जंग गणमा कार्यरत अधिकृतहरु

दर्जा	नामथर	ठेगाना
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

वाहिनीपति ट्रफि २०६५

२१९ वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजना गरिएका विविध खेलकुद तथा प्रतिस्पर्धात्मक पेशागत क्रियाकलापहरु

श्री नं.२१ वाहिनी अड्डामा सञ्चालन भएको वाहिनीपति ट्रफी वि.सं २०६५ साल चैत्र ३१ गते सम्पन्न भएको थियो। उक्त प्रतियोगितामा सहभागी खेलहरुमध्ये फुटवलतर्फ प्रथम स्थान, भलिवलतर्फ प्रथम, बास्केटवलतर्फ द्वितीय र एथलेटिक्सतर्फ समग्रमा प्रथम स्थान हासिल गरी यस गणले यस वर्षको नं.२१ वाहिनी च्याम्पियन ट्रफी २०६५ हात पार्न सफल भएको थियो।

१. अन्तर गुल्म खेलकुद प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हासिल गर्ने गुल्महरु

(क) भलिवल: क गुल्म प्रथम (ख) फुटवल: घ गुल्म प्रथम
(ग) बास्केटबल: ख गुल्म प्रथम (घ) तानडोरी: ग गुल्म प्रथम

२. अन्तर गुल्म ट्र्याक एण्ड फिल्ड ईभेण्टतर्फका विजयी खेलाडीहरु

दर्जा	नामथर	खेल	स्थान	गुल्म
प्युठ	[illegible]	[illegible]	प्रथम	[illegible]
अम.	[illegible]	[illegible]	प्रथम	[illegible]
सि	[illegible]	[illegible]	प्रथम	[illegible]
सि	[illegible]	[illegible]	प्रथम	[illegible]
प्युठ	[illegible]	४ x १०० मिटर रिले	प्रथम	[illegible]
सि	[illegible]			
सि	[illegible]			
सि	[illegible]			
सि	[illegible]	१००, २०० र ४०० मिटर	प्रथम	[illegible]
प्युठ	[illegible]	[illegible]	प्रथम	[illegible]

गणले सम्पादन गरेको जनहितका कार्यहरु

देशमा विगत द्वन्द्वको समयमा जनताहरुको सुरक्षार्थ आफ्नो जीउज्यानको प्रवाह नगरी अहोरात्र खट्टीएका नेपाली सेनाले देशमा शान्ति स्थापना प्रक्रिया शुरु भए लगतै आफ्नो महत्वपूर्ण समय सर्वसाधारण जनताहरुको हकहितकोलागि खर्चदै आइरहेको छ। यसैको फलस्वरुप यस गणद्वारा आफ्नो जिम्मेवारी क्षेत्रभित्र रहेका स्थानहरुमा स्थानीय बासिन्दाहरुको सम्बन्धलाई अझै प्रगाढ बनाउँदै लैजाने उद्देश्यले समय-समयमा विविध किसिमका जनहितका कार्यहरु सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। विद्यालय भवन निर्माण र तराईमा विभिन्न समयमा हुने गरेका प्राकृतिक प्रकोप लगायतका विविध उद्धार कार्यमा यस गणले महत्वपूर्ण भूमिका निभाउदै आइरहेको छ जसले गर्दा नेपाली सेना र जनताबीच सुमधुर सम्बन्ध कायम राख्न थप टेवा पुगेको छ।

(१) **सर्पदंश उपचार केन्द्र** : झापा जिल्लामा सर्पको टोकाईबाट धेरैले ज्यान गुमाएको हुनाले आज भन्दा ३०/४० वर्ष अगाडीदेखि नै सर्पले टोकेका बिरामीहरुको उपचार नेपाली सेनाले गर्दै आएको छ। सो सम्बन्धी उपचारको लागि तालिम लिएको सेनाको दक्ष व्यक्तिहरुबाट झापाली जनताहरुले आधुनिक उपकरणसहित सेनाको सर्पदंश उपचार केन्द्रमा उपचार पाउँदै आएका छन्। यहाँको स्थानीय जनताको प्रयासबाट वि.सं.२०६० सालमा १० बेडको सर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना गरिएको छ र हाल यहाँ वार्षिक ५०० देखि ६०० जना बिरामीहरुको उपचार हुने गरेको छ। यो सर्पदंश उपचार केन्द्र एउटा सञ्चालक समिति गठन गरी सञ्चालन गरिदै आएको छ। सर्पदंश उपचार गर्ने कार्यकोलागि गणबाट दक्ष मेडिकल नर्सिङ्ग अर्दली चौबीसै घण्टा खटाउने गरिएको छ। यस सर्पदंश उपचार केन्द्रले विभिन्न जातिका विषालु सर्पहरुले टोकेका बिरामीहरुलाई उपचार सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। यस केन्द्रबाट झापा जिल्लाको बासिन्दाहरु लगायत आसपासका मोरङ्ग, ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, ईलाम र छिमेकी मुलुक भारतका जनताहरुसमेत लाभान्वित भएका छन्। वि.सं. २०६५ सालमा मात्रै यस उपचार केन्द्रले पुरुष, महिला र बच्चाहरुसमेत ९११ जना बिरामीहरुको सफल उपचार गरिसकेको छ। वि.सं.२०६५ साल पौष १० गते यस उपचार केन्द्र अवलोकन गर्न Epidemiology & Disease Control Division Teku, काठमाण्डौबाट आउनुभएका चिकित्सकहरुहरुले यस उपचार केन्द्रले एउटा नमूना उपचार केन्द्रको रुपमा कार्य गरिरहेको र नेपाली सेनासँगको समन्वयमा यसलाई सर्पदंश उपचार तालिम केन्द्रको रुपमा विकास गर्न सकिने विचार व्यक्त गर्नुभएको थियो। साथै यो उपचार केन्द्रले समय समयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु पनि सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ।

(२ **विद्यालय भवन निर्माण** : झापा जिल्लाको तोपगाछी गा.वि.स. वडा नं. २ केखास्थित शहिद धर्मभक्त उच्च मा.वि.को थप भवन निमार्णमा वि.सं. २०६४ साल जेठ १ गतेदेखि श्रावण २९ गतेसम्म यस गणले दैनिक रुपमा श्रमदान गरी २ कोठे भवन निर्माण सम्पन्न गरी विद्यालयलाई स्थानान्तरण गरेको छ।

(३) **दैवि प्रकोप** : दैवी प्रकोपमा उद्धार गर्ने कार्यकोलागि गणमा १X गुल्म फौज आवश्यक सामानहरुसहित सदैव स्टाण्ड-वाई रहने गरेको छ।

(क) **बाढी** : ज्यामिरगढी-७ खसगाउँ ईलाकामा वि.सं. २०६३ साल असोज ९ गते निन्दा खोलामा आएको बाढीले धानबाली, चिया बगान र अदुवा बाली समेत कटान गरेको खबर प्राप्त भएपश्चात उक्त ईलाकामा यस गणबाट उद्धार टोली खटाई बाढीबाट भइरहेको कटानलाई स्याण्ड ब्याग,बाँस तथा तारजालीको प्रयोग गरी बाढीलाई रोकथाम गरिएको थियो।

(ख) धरमपुर-१ कमलधाप गाउँ ईलाकामा वि.सं. २०६४ साल श्रावण १२, १३ र १४ गते आएको बाढीलाई नियन्त्रण गर्न यस गण अन्तर्गत झिलझिले सुरक्षा बेस र दमक सुरक्षा बेसबाट संयुक्तरुपमा उक्त ईलाकामा गई बाढीलाई डाईभर्ट गर्ने कार्य भएको थियो।

(ग) **आगलागी** : भुटानी शरणार्थी शिविर गोलधापमा वि.सं. २०६४ साल फागुन २७ गते आगलागी हुँदा यस गणबाट फायरफाईटिङ्ग टोली खट्टी आगोलाई नियन्त्रण गर्न सहयोग गर्नुकोसाथै आगोलागीबाट पीडित शरणार्थीहरुको बसोबासकोलागि पाल टाँग्ने काम भएको थियो।

(४) **जनसम्पर्क** : आम जनता लगायत सबै व्यक्ति तथा प्रतिष्ठित व्यक्तिहरुसँग कुराकानी गर्दा शिष्ट र नम्र व्यवहार प्रदर्शन गर्न जवानहरुलाई प्रशिक्षण गरिएको छ। त्यसैगरि तालिमहरुमा समेत व्यवहारिक ज्ञान दिलाउने गरिएको छ। आम जनताहरुसँग सुमधुर सम्बन्ध कायम राख्ने उद्देश्यले गणको जनसम्पर्क अधिकृतमा सह सेनानी-१ लाई जिम्मेवारी तोकिएको छ।

(५ **मानव अधिकारको संरक्षण र अन्तर्राष्ट्रिय कानुनको कार्यान्वयन** : संयुक्त राष्ट्र संघको बडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार नेपाली सेनाले मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानूनको संरक्षण र सम्बद्धन गर्नमा Zero Tolerance Policy (शून्य सहिष्णुता) को सिद्धान्त अवलम्बन गरी व्यवहारमा उतारिसकेको हुँदा समयसमयमा प्राप्त भएको मानव अधिकार सम्बन्धी नीति निर्देशनहरुलाई गणमा गणपतिले र सुरक्षाबेसहरुमा सुरक्षाबेस पतिहरु आफैले रोलकलमा सुनाउने तथा मानव अधिकार सम्बन्धी तालिम प्राप्त अधिकृतबाट मानव अधिकारबारे प्रवचन दिने गरिएको छ। साथै मानव अधिकार सम्बन्धी निर्देशन कडाईकासाथ पालना गर्न हरेक दरबार कवाज, रोलकल तथा वृत्ति विकास तथा विभिन्न तालिमहरुमा विस्तृत ज्ञान दिलाउने गरिएको छ।

(६) **तालिम** : यस गणले आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै तालिममा विशेष जोड दिदै आएको छ। दोश्रो विश्वयुद्ध पछि नेपाली सेनामा धेरै आधुनिकीकरण हुनुकासाथै पेशागत क्षमता र सैनिक तालिममा पनि निकै अभिवृद्धि हुँदै गएपश्चात तालिमले रणकौशल तथा पेशागत दक्षतामा अभिवृद्धि हुनुकोसाथै परेको समयमा आफुसँग भएको हतियार, एम्युनिशन र उपलब्ध जमिनको सहि सदुपयोग गरी आफ्नो इरादा पूरा गर्ने तथ्यलाई मनन गरी माथिल्लो निकायको निर्देशनको परिधिभित्र रही विभिन्न स्तर अभिवृद्धि तालिम र व्यवहारिक तालिमहरु सञ्चालन गरिदै आएको छ।

स्तर अभिवृद्धि तालिम गणका सकलदर्जाले अनिवार्य रुपमा गर्नुपर्ने नीति समेत बनाइएको छ। तालिमको सम्पूर्ण कक्षाहरु सकेसम्म अधिकृतहरुबाट नै लिने व्यवस्था मिलाइएको छ। तालिमका विशेष कक्षाहरु पावर प्वाईन्टबाट लिने, तालिम सम्बन्धी चलचित्र, डेमो र अभ्यास गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ। साथै जुनसुकै स्थान र परिस्थितिमा परिचालन र तैनाथ भई सैनिक कारवाहीहरु संचालन गरी लडाई जित्न, शारीरिक र मानसिक रुपमा सक्षम पेशागत सेना तयार पार्नकोलागि सामूहिक तालिम २/२ महिनाको दुई चरणमा सकलदर्जालाई सहभागी गराई वि.सं. २०६५ साल पौष १३ गते देखि वि.सं. २०६६ साल बैशाख ८ गतेसम्म संचालन भएको थियो।

(७) **गणका क्रियाकलापहरु** :

(क) संगीतमा रुचि राख्नेहरुलाई आवश्यक सामान खरिद गरी **"जबर साँझ"** नामाकरण गरी सांगीतिक समूह बनाइएको छ। जसले विभिन्न अवसरहरुमा सांगीतिक कार्यक्रमहरु गर्ने गरेको छ।

(ख) राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय मनोरञ्जनात्मक किताब, तालिमको किताव र विभिन्न ज्ञानवर्दक कितावहरु राखेर गुल्म तथा गण हे.क्वा.मा पुस्तकालय स्थापना गरिएको छ।

(ग) विशेष विषयहरुको कक्षामा प्रोजेक्टर प्रयोग गर्ने तथा प्रत्येक शनिवार र अन्य सार्वजनिक विदाका दिनहरुमा फिल्म देखाइने गरिन्छ।

जबर जंग गणमा जवान वर्ष : जवानहरुको सर्वोपरी हितलाई मध्येनजर राखी नेपाली सेनाको २०६५/६६ लाई जवान वर्षको रुपमा मनाउने नीति अनुसार यस गणले प्रत्येक महिनाको १६ गते अथवा उक्त दिन विदा भएमा भोलिपल्ट जवान वर्ष भव्यताकोसाथ मनाउदै आइरहेको छ। यस दिन सकलदर्जाको बीचमा विङ्गो खेल, कविता, निबन्ध र हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता सञ्चालन गर्नुकोसाथै सकलदर्जालाई सहभागी गराई साँस्कृतिक कार्यक्रमहरु आयोजना गरी मनाउदै आएको छ।

विश्वशान्तिमा श्री जबर जंग गण

संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा विश्व शान्ति कायम राख्ने सिलसिलामा नेपाली सेना १२ जुन, १९५८ देखि सहभागी हुँदै आएको छ। यसै सिलसिलामा MINUSTAH Mission हाईटीमा शान्ति स्थापनार्थ गणको झण्डा लिई खट्टिएको श्री जबर जंग गण (शा.से.) पाँचौ डफ्फाको पहिलो टोलीलाई गौचर ब्यारेकमा वि.स..२०६५ साल चैत्र १६ गते सम्भाररथी उपरथी श्री तोरणजंग बहादुर सिंहले एक कार्यक्रमबीच विदाई गर्नुभयो। पूर्व गणपति प्रमुख सेनानी श्री कोषराज घिमिरको नेतृत्वमा शान्ति स्थापनार्थ हाईटीमा खट्टिएको श्री जबर जंग गण (शा.से.) हाल विश्व शान्ति स्थापना कार्यमा नेपालको शान्तिदूत भइ कार्यरत रहेको छ।

जवान वर्षको उपलक्ष्यमा गणले हालेका विभिन्न सामानहरु

(१) मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर खरिद गरी जवानहरुलाई फिल्म देखाउन तथा लेक्चर लिन सजिलो भएको ।

(२) साउण्ड सिस्टम खरिद गरिएको ।

(३) प्रत्येक गुल्ममा एल.जी. टी.भी. १/१ डी.भी.डी.डेक १/१ खरिद गरी जवान लाईनमा जडान गरिएको ।

(४) प्रत्येक गुल्मका जवान भान्छाको लागि १००/१०० स्टिल प्लेट र ५०/५० स्टिल ग्लास खरिद गरी जवानहरुलाई खाना खाने व्यवस्था मिलाइएको ।

(५) प्रत्येक गुल्मलाई ६ वटा विनमेरी सेट खरिद गरी खाना तातो राख्नको लागि वितरण गरिएको ।

(६) जवान भान्छाकोलागि प्लास्टिक कुर्सी, डाईनिङ्ग टेवल खरिद गरी वितरण गरिएको ।

(७) व्लाङ्केट खरिद गरी गणको सकलदर्जालाई वितरण गरिएको ।

(८) खेल भेष्ट, कट्टु र Vista जुत्ता खरिद गरी सकलदर्जालाई वितरण गरिएको ।

(९) ट्र्याकसुट खरिद गरी सकलदर्जालाई वितरण गरिएको ।

(१०) ४ लिटरको Hawkins Presser Cookers खरिद गरी वितरण गरिएको ।

खेलकुद

सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान

श्री जबर जंग गणका जवानहरुको वर्षभरीको कार्य मुल्याङ्कन अनुशासन, युनिटप्रति निष्ठा तथा योगदान, तालिम जस्ता विविध पक्षलाई मध्येनजर गरी यस युनिटको सर्वोत्कृष्ट जवानमा नारायणी अञ्चल चितवन जिल्ला विरेन्द्रनगर गा.वि.स.७ बस्ने पिताम्बर पोखरेलको नाती नुहादत्त पोखरेलको छोरा क.नं.१९८५४८ अम. सुदिप पोखरेललाई घोषणा गरिएको छ । वि.सं. २०४२ साल आषाढ ७ गते जन्मेका उहाँले वि.सं.२०६० साल असोज १ गते सैनिक सेवामा प्रवेश गर्नु भएको हो । सैनिकतर्फ आर.टी., वि.क्या.ग्रेड३, वि.क्या.ग्रेड२, एम.एम.जी. तालिम, सेना जनमुखी तालिम तथा निजामतीतर्फ एस.एल.सी. र कम्प्युटर सफ्टवेर सम्वन्धी तालिम समेत गरेका छन् ।

सर्वोत्कृष्ट जवानलाई पुरस्कृत गर्नुहुँदै पृतनापति

शहिदको सम्मान

सेना दिवसको अवसरमा वीरगति प्राप्त वीरयोद्धाहरुको तस्वीरमा माल्यार्पण गर्नुहुँदै नं.२१ वाहिनीका सहायक वाहिनीपति ।

वीरगति प्राप्त वीरयोद्धाहरुको तस्वीरमा माल्र्यापण गर्नुहुँदै वीरयोद्धाका आफन्तजनहरु ।

गणको आन्तरिक श्रोतबाट निर्माण गरिएका जवानमुखी कार्यक्रमहरु

(१) गण हे.क्वा. चारआलीमा १० कोठाको जवान स्नान गृह निर्माण गरेको ।

(२) गण हे.क्वा. चारआलीमा १० वेडको सैनिक कर्मचारी लाईन निर्माण गरेको ।

(३) गण हे.क्वा. चारआलीमा ५ वेडको कपाल काटने घर र नाउ सुत्ने घर निर्माण गरेको ।

(४) गण हे.क्वा. चारआलीमा पदिक मेशको गारो र शिशा भएको झ्याल ढोका जडान गरी निर्माण गरिएको ।

(५) सुरक्षा वेश, गौरीगञ्ज र झिलझिलेमा २०/२० वेडको जवानलाईनको जस्ता र ट्रस्ट बाहेक ईंटा, सिमेन्ट, वालुवा खरिद गरी ४ वटा जवान लाईन निर्माण गरिएको ।

(६) सिमेन्ट पिलर खरिद गरी पेरिमटिर डिफेन्स तारवार लगाई मजवुत वनाएको ।

जनहित

होक्से ईलाकामा अवस्थित स्थानीय मन्दिर निर्माण गर्दै गणका जवानहरु ।

चारआलीस्थित श्री सिंहेश्वर मन्दिर सफाई गर्दै सकलदर्जा ।

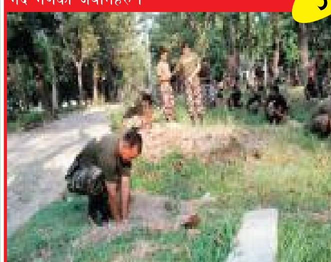

पेरिमिटरभित्र वृक्षारोपण गर्नुहुँदै गणपति प्र.से.श्री बालकृष्ण खड्का ।

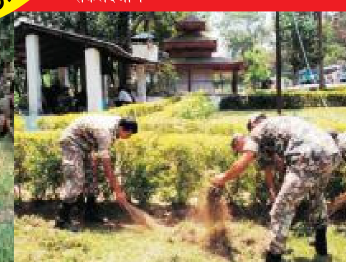

चारआलीस्थित श्री बर्दबाहिनी मन्दिर सफाई गर्दै सकलदर्जा ।

वार्षिकोत्सव

वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित "जबर सांझ" कार्यक्रममा मेचे जातिको परम्परागत प्रख्यात नाच प्रस्तुत गर्दै काकड्भिट्टाका सिबिनाई हाईमु अफात नृत्य समुहका कलाकारहरु ।

वार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित बडा भोजको निरीक्षण गर्नुहुँदै प्रमुख अतिथि पृतनापति उपरथी श्री राम बहादुर गुरुङ्ग साथमा नं २१ वाहिनीपति तथा गणपति ।

वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा आमन्त्रित सकलदर्जाका परिवारहरु